THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29. ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol XLVII — ANTRADIENIS, SPALIO 22 D. — TUESDAY, OCTOBER 22, 1963 — Kaina 10 c. — Nr. 248

Nhu pareiškė, kad Vietnamas npasitiki JAV vyriausybe

SAIGON, Pietų Vietnamas. — Ngo Dinh Nhu, Pietų Vietnamo prezidento brolis ir vyriausias jo patarėjas, šiom dienom pareiškė, kad vietnamiečiai nebepasitiki Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybe.

Amerikiečiai pareigūnai, pasak jo, bandė įtikinti budistus, kad jie nuverstų dabartinę Diemo vyriausybę ir šis jų žygis pakirto pasitikėjimą Jungtinių Amerikos Valstybių administracija.

Pietų Vietnamo vyriausybė nepatenkinta, kad Jungtinių Amerikos Valstybių ambasada Saigone priglaudė budistą vienuolį, kuris organizavo demonstracijas prieš vietnamiečių valdžią.

Tai Nhu pareiškė mažai korespondentų grupei.

Maskvos dėmesio objektu — Kuba

MASKVA. — Sovietų vadovai spalio 17 dieną perspėjo, kad "tarptautinė įtampa sumažėtų", jei Jungtinės Amerikos Valstybės neduotų paramos "kontrarevoliucionieriams" Kuboje.

Jie kreipėsi į "pasaulio tautas", ragindami jas protestuoti prieš "imperialistų provokacijas" ir pridėjo "nekiškite pirštų prie Kubos".

Šis Kremliaus perspėjimas yra tarp jo šūkių ir sveikinimų, minint spalio revoliuciją. Šūkiai atspausdinti kiekviename didesniame Maskvos laikraštyje. Tie komunistų šūkiai užima visą laikraščio puslapį.

Šiemet Kuba labiau pabrėžiama metiniuose spalio revoliucijos šūkiuose nei praėjusiais metais.

Mūsų laikų Kankinių Bažnyčia

MILANAS. — Visoje Italijoje plačiai skaitomo Šv. Pranciškaus Ksavero misionierių mėnesinio žurnalo "Fede e Civilta" spalio mėnesio numeris yra paskirtas mūsų laikų kankinių Bažnyčiai.

Apie mūsų laikų kankinius, kankinių Bažnyčią komunistų pavergtuose kraštuose ir apie komunistinius Bažnyčios persekiojimo metodus leidinyje rašo eilė plačiai žinomų autorių, kaip kardinolas Bea, kankinių Bažnyčios parodos direktorius Chianella, profesorius Lojacono ir kiti.

Ryškiais duomenimis žurnalas pavaizduoja ir Bažnyčios persekiojimus okupuotoje Lietuvoje.

Kinijos pagalba

HONG KONG. — Raudonoji Kinija užvakar atsiuntė pirmąjį ryžių krovinį Kuboje pagelbėti ten nukentėjusiems nuo uragano Floros.

— **Patersone, N. Y.**, vakar įvykęs nuostolingas sprogimas. 26 asmenys sužeisti.

KALENDORIUS

Spalio 22 d.: šv. Melanijus, Marbutas, Mynė, Donatas.

Spalio 23 d.: šv. Teodoras, Ramutė.

ORAS

Oro biuras praneša: Cnicagoje ir jos apylinkėje šiandien — apie 70 laipsnių; rytoj — dalinai apsiniaukę, švelni oro temperatūra.

Saulė teka 7:10, leidžiasi 6:01.

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS REMS LIETUVIŲ LAISVĖS PASTANGAS

Atsakymas iš Baltųjų Rūmų ir Valstybės departamento

WASHINGTON, D. C. — Atstovų Rūmų narė Charlotte T. Reid kreipėsi į prezidentą Kennedį ryšium su kongrese esančiomis Baltijos kraštų klausimu rezoliucijomis, kuriose prašoma, kad prezidentas imtųsi akcijos Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalu.

Prezidento pavedimu, Valstybės sekretoriaus pavaduotojas Frederick G. Dutton kongreso narei Reid skirtame atsakyme spalio 7 d. pažymėjo, kad JAV yra užėmusios tvirtą liniją kas liečia priverstiną Baltijos kraštų inkorporavimą į Sovietų Sąjungą. Baltijos kraštų apsispren dimo teisė yra tvirtai pripažinta JAV politinėje linijoje ir tą reikalą vyriausybė visada palaiko. "Mes pastoviai ir pabrėžtinai atsisakėme pripažinti neteisėtą tų žmonių ir jų teritorijų aneksiją (užgrobimą), įvykdytą Sovietų vyriausybės", — sakoma tame rašte, pažymint, kad JAV visada vadovavo laisvojo pasaulio valstybėms, kurios taip pat laikėsi tos nepripažinimo politikos. Tai buvo daryta prezidento, Valstybės sekretoriaus ir kitų pareigūnų pareiškimais ir taip pat specialiais veiksmais, kaip Baltijos valstybių prieškarinių diplomatinių atstovų ir konsulų pripažinimas. Tas reikalas buvo keliamas pasauliniame forume, ypač Jungtinių Tautų pilnaties susirinkime, pasitaikius progai priešintis prieš Sovietų imperializmą.

JAV ieško pasaulio opinijos spaudimo prieš Sovietus

Kongresan įneštosios rezoliucijos pakartoja tai, ko siekia ir JAV vyriausybė. Rozoliucijose prašoma, kad JAV prezidentas formaliai ir specifiškai Jungt. Tautose pareikalautų iš Sovietų, kad jie atitrauktų savo kariuomenę, agentus, kolonistus bei atšauktų savo kontrolę iš Baltijos valstybių, grąžintų ištremtuosius iš šių kraštų ir kad Jungtinės Tautos savo priežiūroje pravestų laisvus rinkimus Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje. Fr. Dutton pažymi, kad JAV atstovybė Jungt. Tautose pakartotinai ieškojo pasaulio opinijos spaudimo prieš Sovietų įstiprinimą Baltijos valstybėse ir kituose pavergtuose kraštuose. Tuo reikalu Jungt. Tautose kalbėjo ambasadorius Stevenson 1961 m. lapkričio 25 d. ir 1962 m. spalio 23 d.; pats prezidentas tai iškėlė savo kalboje Jungtinių Tautų gener. susirinkime 1961 m. rugs. 25 d. "Ši vyriausybė, — sakoma toliau Valstybės departamento rašte, — ir toliau darys tuo reikalu spaudimą Jungtinėse Tautose ir kreips pasaulio dėmesį į neteisybes, kurias turi pakelti Baltijos ir kitos pavergtos tautos; tai bus keliama, kai tik susidarys proga pilnaties susirinkimo ir Saugumo tarybos debatuose. Dabartiniuose Jungt. Tautų darbuose Sovietų imperializmas veiksmingiausiai atskleidžiamas kai laiku ir pastoviai atkreipiamas dėmesys į Sovietų imperialistinę praktiką kai konkretūs klausimai yra diskutuojami prieš didįjį Jungtinių Tautų forumą".

Rezoliucijų turinys sutampa su JAV linija

Kas dėl rezoliucijų, tai vyriausybė mananti, kad jos būtų tik pakartojimas to, kas Baltijos kraštų atžvilgiu jau daroma nusistovėjusioje JAV politinėje linijoje ir jos jau nieko nebepridė tų prie to, ką tų kraštų labui jau ir taip JAV vyriausybė daro, dėl to Valstybės departamentas mano, kad tų rezoliucijų pravedimas nėra pageidaujamas.

Persiųsdama to rašto nuorašą dr. Giedrei Sidrienei (Streator, Ill.), kuri į ją buvo keipusis, kongreso atstovė Reid pažymi, kad departamento nusistatymas dėl rezoliucijų nereikalingumo jai nėra įtikinantis ir ji tolia spirs Užsienio reikalų komitetą tuo reikalu imtis akcijos.

BAŽNYČIA – GYVENIMO ŠALTINIS

Iš visuotinio Bažnyčios susirinkimo posėdžių. Reikia kalbėt apie Bažnyčią ne vien normaliose sąlygose, bet ir nenormaliose

Mūsų korespondentas Italijoje

ROMA. — Užpraėjusią savaitę visuotinio Bažnyčios susirinkimo dėmesio centre buvo dvi pagrindinės temos:

1. Praėjusiais metais priimtos liturginės schemos pataisymai.
2. Vyskupų galia Bažnyčioje.

Slaptu balsavimu beveik vienbalsiai buvo priimta iš viso devyniolika pataisymų liturginėje schemoje, kuri tiesioginiai jungiasi su dabar diskutuojamais Bažnyčios klausimais. Pagrindiniai pataisymai liečia moderniųjų kalbų įvedimą į kai kurias mišių dalis, komunijos priėmimą dviem — duonos ir vyno — pavidalais kai kuriomis progomis ir vadinamą koncelebraciją, tai yra leidimą keliem kunigam bendrai laikyti mišias tam tikrais išimtinais atvejais.

Kas nustatys

Susirinkimo priimta liturginė schema leidžia į kai kurias mišių dalis įvesti moderniąsias (vietines) kalbas. Kaip tai praktiškai vykdyti, turės nustatyti atskiri vyskupai ar vyskupų konferencijos. Konkrečiai, vietine tikinčiųjų kalba bendruomenės mišiose galės būti skaitoma Lekcija ir Evangelija. Tuo siekiama palengvinti tikintiesiems jungtis mišių aukoje drauge su aukojančiu kunigu.

Liturginė schema, be to, skatina tikinčiuosius komuniją priimti mišių metu ir kunigams primena, kad tikinčiųjų komunijai būtų naudojamos, kiek galint, tose pačiose mišiose konsekruotos ostijos. Toks liturginis dalyvavimas mišių aukoje ir liturginis komunijos priėmimas gali pagyvinti tikinčiųjų pamaldumą ir pagilinti eucharistinės paslapties išgyvenimą.

Tikinčiųjų komunijai naudoti tose pačiose mišiose konsekruotas ostijas jau yra primygtinai skatinęs popiežius XII savo liturginėje enciklikoje "Mediator Dei" 1947 metais. Ne viename krašte šiandien tai jau yra virtę kasdienine praktika. Pavyzdžiui, Vakarų Vokietijoje, kur liturginis sąjūdis yra ypač išplitęs. Daugelyje pavyzdingų parapijų čia tikintieji, jei nori priimti komuniją, ateidami į mišias, prie bažnyčios durų į specialiai parengtą taurę patys savo rankomis įdeda ostiją. Tikinčiųjų taip sudėtos ostijos aukojimo metu nunešamos ant altoriaus. Kai kunigas jas konsekruoja, paverčia Kristaus kūnu, kiekvienas tikintysis turi progos giliau išgyventi eucharistinės aukos tikrovę. Jis žino, kad mišių pradžioje į aukos taurę jo paties įdėta ostija yra jo gyvenimo simbolis. Eucharistinėje aukoje jis pats aukojasi drauge su Kristumi ir, mišių metu priimdamas komuniją, pilniau atveria sielą Dievo malonės veikimui.

Liturginio sąjūdžio tikslas

Per liturginį sąjūdį visuotinio Bažnyčios susirinkimo liturginė schema siekia pažadinti galingą religinį atgimimą.

Visos liturginės schemos pataisos buvo balsuojamos atskiraį po ilgų pasitarimų bei studijų pavieniai ir grupėse. Jos buvo priimtos beveik vienbalsiai. Už moderniųjų kalbų į mišias įvedimą, pavyzdžiui, balsavo du tūkstančiai du šimtai penkiolika susirinkimo tėvų; prieš — tik 52. Tai rodo, kokia vieninga ir darni dvasia viešpatauja visuotiniame Bažnyčios susirinkime.

Bažnyčia — de Ecclesia — yra centrinė visuotinio Bažnyčios susirinkimo antrosios sesijos tema. Manoma, kad užpraėjusios savaitės diskusijos turės lemiamos reikšmės į būsimus sprendimus. Jos labiau išryškino vyskupų bendruomenės pobūdį.

Vyskupų klausimas

Nekeliamas klausimas, ar vyskupai galį ir turi veikti visi bendrai. Bendro ir suderinto vyskupų bendruomenės veikimo reikalauja visos mūsų laikų aplinkybės. Klausimas kyla tik dėl vyskupų bendruomenės prigimties Kristaus įsteigimu; kad vyskupai sudaro bendruomenę paties Kristaus įsteigimu kad vyskupų bendruomeniška galia remiasi dieviškąja teise. Kiti tuo tarpu mano, kad vyskupų bendruomenė yra grynai teisinė institucija, priklausanti nuo popiežiaus valios. Vienu ir kitu atveju visi susirinkimo tėvai sutinka, kad atskirų vyskupų priklausymas nuo vyriausiojo Bažnyčios ganytojo popiežiaus remiasi pačiu vyskupo konsekravimo aktu. Kiekvieno atskiro vyskupo atsakomybė už visą Bažnyčią taip pat remiasi pačia konsekracija.

Ryšium su vyskupų klausimu užpraėjusią savaitę buvo iškeltas ir kunigų klausimas. Visa eilė kalbėtojų atkreipė dėmesį, kad schemoje apie Bažnyčią per maža pabrėžiamos kunigo pareigos, jo atsakomybė ir jo kunigikoji vertė, kurią gauna pačiu kunigystės sakramentu. Vyskupai, schemoje minimi 300 kartų, o kunigai tik apie 30 kartų. Kunigui Bažnyčioje tenka pati didžiausia darbo našta, dėl to ir schemoje apie Bažnyčią kunigas turi būti atitinkamai iškeltas. Parapija — pastebėjo vienas kalbėtojas — savyje atspindi visuotinę Bažnyčią.

Kardinolo Višinskio žodis

VATIKANAS. — Keturiasdešimt aštuntajame visuotinio Bažnyčios susirinkimo pilnaties posėdyje spalio 15 dieną tarp kitų kalbėjo Lenkijos primas Varšuvos arkivyskupas kardinolas Steponas Višinskis.

Mūsų laikų pasaulis — pažymėjo kalbėtojas — lengvai mato viršinį ir paviršutinį Bažnyčios spindėjimą, bet jis dažnai nepastebi ir juo labiau nesupranta Bažnyčios vidinės prigimties ir jos antgamtinės misijos. Bažnyčia visų pirma yra gyvenimą teikianti tikrovė: "Atėjau, kad turėtų gyvenimo ir apsčiai turėtų", — sako Kristus.

Kovojančios Bažnyčios sąvoka, — kalbėjo kardinolas Višinskis, — teologiškai yra tiksli, bet šiuo laiku ją labai pabrėžti nebūtų naudinga. Mūsų laikais labai svarbu pabrėžti, kad Bažnyčia yra gyvenimo ir šventumo šaltinis.

Prisimindamas šiandieninius Bažnyčios persekiojimus įvairiuose kraštuose, Lenkijos primas pabrėžė, kad reikia kalbėti apie Bažnyčią ne vien normaliose sąlygose, bet ir nenormaliose — kada Bažnyčia ir tikintieji kenčia persekiojimus bei priespaudą, kada Bažnyčios hierarchija negali naudotis jai priklausančiomis teisėmis. Visuotinis Bažnyčios susirinkimas — tęsė kardinolas — turi atsižvelgti į visas šias sąlygas ir labiau iškelti vidinę Mistinio Kristaus Kūno vienybę, daugiau kalbėti apie gaivinančią bei pašventinančią Bažnyčią, kuri yra vienintelė tautų viltis ir šviesa. Tokiu būdu Bažnyčia bus giliai įsišaknijusi žmonių sielose ir juos galingai veiks, nors bedieviškos valstybės būtų užgniaužusios krikščioniškąsias laisves.

Butler – naujas britų užsienio reikalų ministeris

Home savo politinį konkurentą pasirinko Britanijos užsienio reikalų ministeriu

LONDONAS. — Britanijos naujas ministeris pirmininkas Home užvakar pasirinko savo konservatorių partijos konkurentą R. A. Butlerį užsienio reikalų ministeriu.

Butleris, 60 metų, parlamento narys nuo 1929 metų, nors ir gavo užsienio reikalų ministeriją, bet neteko premjero padėjėjo posto, kurį buvo gavęs iš Macmillano prieš metus.

Taigi du stiprūs konkurentai į premjero postą Reginald Maudling, 46 metų, ir lordas Hailsham, 56 metų, pasilieka valdžioje. Maudling yra finansų kancleris, o Hailsham, lordų tarybos pirmininkas ir mokslo ministeris.

Selwyn Lloyd, 59 metų, grįžo į ministerių kabinetą kaip parlamento vadas. Lloyd buvo penkerius metus užsienio reikalų ministeriu, prieš pakeičiant jį lordui Home prieš trejus metus.

TRUMPAI

— **Kombodijos ir Albanijos** rezoliucija priimti raudonąją Kiniją į Jungtinių Tautų organizaciją vakar nepraėjo pilnaties sesijoje.

— **Dvi JAV šarvuočių divizijos** šiandien pradedamos permesti lėktuvais iš Austin, Tex., į Europą kariniams pratimams. Šis permetimas vadinasi "Operation Big Lift".

Pasienio karas. — Marokiečiai kariai užėmė pozi ciją netoli M'Hamed, Saharoje, kovojant prie Alžiriją. (UPI)

Ernestas Galvanauskas vėl operuojamas

PRANCŪZIJA. — Ernestas Galvanauskas, atvykęs iš Madagaskaro jautėsi Prancūzijoje ge rai ir jo apetitas buvo žymiai geresnis kaip gyvenant Madagaskare, kur praėjusiais metais Majungoje jam buvo padaryta skrandžio operacija. Ir dabar toji operacija atsiliepė jo sveikatai. Spalio mėn. pradžioje apetitas ėmė mažėti, o pastarasias keturias dienas nieko negalė jo valgyti. Žinomo gydytojo nuomone reikia skubiai daryti operaciją. Jos atidėliojimas gali žymiai pakenkti, nes maitinamas organizmas nusilps ir jo atsparumas sumažės.

Ką tik atvykusiam į Prancūziją teliko vienintelis būdas — operacija pašalinti maisto užsikimšimui.

E. Galvanauskas spalio 16 d. išvyko į Aix-les-Bains, žinomą Prancūzijos gydyklą, operuotis dr. Herberto klinikoje. Ligoninėje užtruks apie dvi savaites.

Prieš pat 81 metų sukaktį, jis turės pakelti naują operaciją. Jam esant ligoninėje galima rašyti jo nuolatiniu adresu: Mr. E. Galvanauskas, Chez Fabien Blonde, Les Chevirettes Albens, Savoie, Prance.

— **Popiežius Paulius VI** šiom dienom privačioje audiencijoje priėmė Turkijos informacijos ministerį dr. Ardisoglu.

— **Jungtinės Amerikos Valstybės** siunčia priedinę moderniška artileriją, įskaitant atomines raketas, į Europą ir Pacifiką, kad ten būtų sustiprintos karinės jėgos žemėje. Vakar Maskva jau priekaištavo Jungtinėms Amerikos Valstybėms, kad, girdi, tai prieštarauja branduolinio ginklo bandymų uždraudimo sutarties dvasiai.

— **Lisabona ir afrikiečiai** šiom dienom turėjo pasikalbėjimus dėl portugalų teritorijų Afrikoje apsisprendimo.

— **Diana Churchill**, 54 metų, vyresnioji Sir Winston Churchill duktė, mirė Londone užvakar.

VATIKANAS. — Popiežius Paulius VI šiom dienom privačioje audiencijoje priėmė Vokietijos Reformatų Bažnyčios vadovą pastorių daktarą Martyną Niemoellerį.

Rašo DR. AL. RAČKUS

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

4307 So Kedzie Ave., Chicago 32

DANTŲ SVEIKATA

Pasaulyje nėra gražesnio vaizdo kaip gražiame veide gražūs dantukai bei maloni šypsena.

Vargas gyventi, kai dantys skauda, sugedę, ištrupėję, kai negalima maisto gerai sukramtyti, kai viduriuose virškinimas sukrinka.

Kiek galint reikia saugoti savo dantis nuo gedimo. Dantų sveikatos apsaugai reikia vartoti šitokias priemones:

1) Kas rytmetį ir kas vakarą reikia nuvalyti dantis su švelniu šepetėliu. Dantų valymui sveikiausia vartoti paprastą valgomą druską, nes druska yra antiseptikas ir sustiprina dantų smegenis. Galima vartoti ir švelnią pastą. Su šiurkščia pasta arba su baltinančiais chemikalais (bleachers) dantis šveisti yra nesaugu, dažniausia taip dantys ir sugadinami. Ypatingai svarbu nuvalyti dantis prieš einant gulti, nes dantys, apvelti maistu, bemiegant rūgsta, gi mikrobinės rūšys gadina dantis.

2) Po kiekvieno valgio yra gera išplauti burną drungnu vandeniu ir pašalinti įstrigusias valgių liekanas iš tarpdančių vaškuotu linininiu siūlu (dental floss). Kas vartoja medinius krapštukus (tooth picks), tai turi būti atsargūs, kad nesužeistų smegenų. Į sužeistus smegenis gali įsimesti pyorrhea, ir tuomet jau atsiranda pavojus netekti dantų.

3) Jei valgai karštą sriubą ar geri karštą kavą, tai tuoj negerk šalto vandens. O jei suvalgai šaltų ledų (ice cream), tai po to tuojau negerk karštos arbatos ar karštos kavos. Nuo staigios temperatūros permainos ne tiktai stiklas sprogsta ir akmuo sutrupa, bet ir dantų emalija susproginėja. O kai dantų emalija sutrūkinėja, tai dantų dentina jau netenka apsaugos ir pradeda trūnyti. Amerikoniškas paprotys gerti su ledais vandenį tuoj po karštos sriubos labai daug dantų sugadina. Ir nenuostabu, kad Amerikoje jaunuoliai dar 30 metų amžiaus nesulaukę, jau savo dantų netenka, turi protezes burnoj dėvėti.

4) Niekados nekrimsk kietų riešutų ir nekandžiok metalų. Dantys tai ne replės. Jei krims damas riešuto kevalą nuskelsi nuo danties menkiausią skeveldrėlę, tai tas dantis ilgai netarnaus.

5) Yra patirta ir apytikriai nustatyta, kad citrinos rūgštis tirpina ir minkština kaulus, kuomet jie tiesioginiai yra citrininės rūgšties paliesti. Žinoma, tai vyksta labai iš lėto. Taigi moterys, kurios mėgsta citriną čiulpti, ilgainiui gali savo dantukus sugadinti. Tačiau atskiesta citrinos sunka su arbata ar su vandeniu, aišku, dantims negali pakenkti.

Bent sykį į metus reikia nueiti pas dentistą, kad apžiūrėtų ir pataisytų dantis. Kai dantyje yra maža erozija ar menka žaizdelė, tai lengviau ir pigiau atsieina pataisyti.

Patogiau, sveikiau ir pigiau apsaugoti savo dantis nuo gedimo, nei "iškirmijusius" ir skaudančius dantis turėti. Sveiki, balti dantukai ne tik sveikatą sergsti, bet ir veidą puošia, ir giedrią nuotaiką teikia.

—

DAKTARO ATSAKYMAI Į KLAUSIMUS

Klausia P. D. — Mano žmona, 51 m. amžiaus, pasidarė baisiai nervinga, šūkauja, skeryčiojasi ir nori muštis. Mūsų vaikai ir marčios nenori pas mus atvažiuoti, mūsų vengia todėl, kad motka yra labai pikta. Kenčiu dantis sukandęs ir nežinau ką reikia daryti. Prašiau jos, kad eitų pas daktarą, neina, — daktarus ir vaistus keikia, savo vaikus ir visus keikia. Vaikai pataria pašaukti "ambulansą", nuvežti prievarta į ligoninę ir ten duoti jai elektros "šoką"; esą nuo elektros sukrėtimo išprotėję ligoniai pasidaro ramesni ir sukalbamesni. Ar tiesa, kad elektros "šokas" yra geras būdas proto ligas gydyti? Seniau daug kas kalbėdavo apie elektros "šoko" pavartojimą gydymui, dabar jau apie tai nieko nesigirdi.

Atsakymas P. D. — Gydymas tūlos rūšies beprotybės elektros "šoko" pagalba dar tebėra bandymo stadijoje. Kol tas metodas dar nėra ištobulintas, o rezultatai dar nėra išsamiai išgvildenti, tai nepatartina atiduoti savo artimųjų tokiems bandymams. Jūsų žmonai halucinacijos ar "karštis" ant smegenų" metasi todėl, kad yra sukrikusi vidujinių liaukų pusiausvyra. Gydytojas jai galėtų gal geriau pagelbėti endokriniais vaistais negu elektros "šokais".

Klausia M. G. — (1) Ar susinervinusiam žmogui kraujo spaudimas padidėja? (2) Ar peraugštas kraujo spaudimas padaro žmogų labiau nervingu?

Atsakymas M. G.—(1) Taip (2) Ne, jei bent nuo peraugšto kraujo spaudimo sveikata yra pašlyjusi ir rūpestis nuotaiką slegia.

Klausia P. V. — Ar nėščiai moteriai ir jos kūdikiui nepakenktų ištraukti sugedusį ir skaudamą dantį?

Atsakymas P. V. — Šį klausimą gali išspręsti tiktai gydytojas asmeniškai patikrinęs nėščios moters sveikatos būklę.

Klausia J. J. — Ar "pailės" yra užkrečiama liga?

Atsakymas J. J. — "Pailės" hemoroidai) nėra užkrečiama liga.

Krebiozono išradėjai dr. St. Durovič ir dr. A. Ivy spaudos konferencijoj Washingtone po to, kai Sveikatos departamentas krebiozoną paskelbė neveiksmingais kovoj prieš vėžį.

Mafija Sicilijoje ir čia

Jau kelios savaitės kai Sicilijoj ir jos sostinėj Palermo Italijos vyriausybė energingai kovoja su vadinama mafija, kuri čia Amerikoje vadinama gangsterių sindikatu. Italai mobilizavo ne vien policiją, bet ir kariuomenės lėktuvus ir helikopterius mafijos nariams gaudyti ir "šukuoja" kaimus ir miestus. Jau nemaža yra areštuotų, bet ar tuo "šukavimu" bus Sicilijos mafija likviduota, tai dar klausimas.

Mafija yra apgaubta paslaptingumu; jos legenda — tai "gin ti kaimiečius nuo prispaudėjų iš kontinento".

Savo tikslą mafija jau nuo Napoleono invazijos laikų siekia teroru, smurtu, žudymais. Italijos vyriausybė ne kartą stengėsi mafiją likviduoti, bet be sėkmės, nes mafija gerai organizuota, konspiruota ir pajėgi išeit gyva iš kiekvienos represijos, nors ji ir nėra labai monolitinė: joje veikia įvairios konkurencinės grupės, kurios dažnai savo tarpe aštriai susikivirčija, kruvinai susimuša, bet mafijos "teisė" vadinamoji "Omerfa" draudžia kreiptis pagalbos į valstybinę valdžią. Kas iš mafijos narių kreipiasi į valstybės organus, tas užsitraukia vad. "vendettą", t. y. nužudymą. "Tylėk arba mirk" — tai mafijos šūkis. Kas iš mafijos žmonių tam šūkiui nusikalsta, tas laikomas didžiausiu nusikaltėliu ir negailestingai persekiojamas.

Po II pasaulinio karo Sicilijos mafija teroru ir žudymais pasidarė kelią į faktišką valdžią Sicilijos saloje, subordinuodama sau visas Sicilijos ekonomijos sritis — prekybą tarp kaimo ir miesto, įmones, firmas. Kaimiečius, bandžiusius betarpiškai vežti savo produktus į miestą, rasdavo nudurtus peiliu į nugarą; tokio pat likimo susilaukdavo "nedisciplinuoti" įmonininkai. pav., didžiausių laidotuvių namų Palermoje savininkas Carnelo di Napali atsisakė mokėti mafijai mokesčius nuo kiekvieno jo firmos palaidoto velionies, tad sekančiu velioniu tapo pats Carnelo.

Italijoj veikia pokarinis įstatymas, kuris įteisina kaimiečius bežemius kurtis dvarininkų neapdirbamoje žemėje. Mafija yra prieš tą įstatymą, ir daug žemės Sicilijoje ir toliau lieka nedirbama. Kai vadas Salvatore Carnevale Sciara (netoli nuo Palermo) apylinkėje suorganizavo ir išvedė kaimiečius kurtis nedirbamos žemės plotuose, pagal minėtą įstatymą, — netrukus tapo mafijos auka. Čia mafija tarnauja ne kaimiečiams, o stambiems žemvaldžiams, kurie nenori jokios žemės reformos. Aplamai imant, po II pasaulinio karo mafija nužudė per 500 žmonių.

Situacija pasikeitė, kai prieš kelias savaites nuo mafinių "mir ties automobilių", užtaisytų sprogstamąja medžiaga, žuvo 7 italų policininkai. Tas faktas, ku riuo pasipiktino visa Italija, pri vertė vyriausybę imtis energingesnių priemonių kovai su mafija, bet vargu ta kova bus sėkminga, nes be represinių priemonių Sicilijai reikia socialinių reformų, reikia žemės reformos, reikia itališko M. Krupavičiaus. Saulėta Sicilija yra viena skurdžiausių Europos teritorijų, kuriai reikia nuoseklios, energingos žemės reformos, reikia irigacijos sistemos, dirbtinių trąšų ir žemės ūkio mašinų, be to visa nega'ima pakelti gyvenimo stan darto. Tam reikia palaužti stambių žemės savininkų opoziciją ir likviduoti pusiau feodalinę salos santvarką, iš kurios išaugo baidykliška mafija.

Iš Italijos per jos emigrantus mafija persimetė į JAV. Čia bemaž visi gangsterių vadai yra itališkomis pavardėmis. Pastaruoju laiku čia iškilo "Cosa Nostra" byla, kurioje Valachi, sulaužęs duotą mafijai priesaiką, tapo svarbiu liudininku. Čia "organizuotas kriminalas" veikia kiek kitaip negu Sicilijoje, čia mafija verčiasi narkotikų šmugeliu, ruletės žaidimais, prostitucijos namų laikymu, šantažu ir tuo būdu nelegaliai uždirba milijardus dolerių. Čia mafija stengiasi įtraukti valdininkus, policiją, kad jie nematytų, ką ji (mafija) veikia. Įdomu, kad bemaž tuo pat laiku Italijos vyriausybė ėmė "šukuoti" Sicilijos salą, o generalinis prokuroras Robert F. Kennedy griebė "Cosa Nostra". Taip pat įdomu, ar Valachi išvengs vendettos; jei jį valdžia apsaugos, išgelbės nuo mafijos keršto, tai tuo pačiu suduos mafijai didelį smūgį, nes Valachi išduoda svarbias amerikinės mafijos paslaptis ir jos vadus. Jei Valachi taptų mafijos auka, tada jo parodymai teis me neturėtų reikiamos kriminalus įrodančios galios. Reikia manyti, kad bent iki teismo Valachi bus nuo nužudymo apsaugotas.

J. Gobis

Stirbis Fuel Oils
Aliejus virtuvei ir krosnims
"Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlock 4-6264
PETER STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

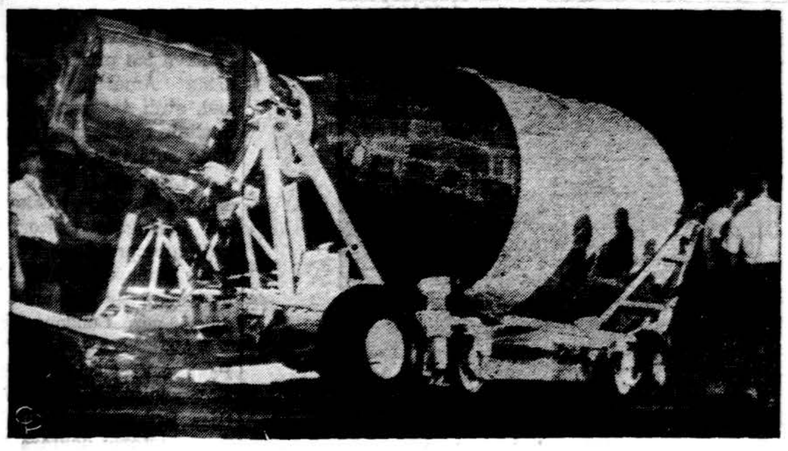

Cape Canaveral, Fla., paruošta raketa, kuria į erd ves sekančiais metais išlėks du astronautai.

DIKTATORIUI LANKANTIS

Ryšium su Tito vizitu Washingtone, "Register" primena, kad tarp 1945 m. gegužės mėnesio ir 1950 m. gruodžio mėnesio Jugoslavijoje net du trečdaliai diecezijų (iš 22) neteko savo vyskupų, buvo nužudyta 348 kunigai, 200 kunigų areštuota, uždaryti visi katalikų laikraščiai, uždraustos tikybos pamokos mokyklose, konfiskuota 300 vienuolynų ir kitų religinių įstaigų, laisvėje pasilikusių kunigų veikla labai suvaržyta, tūkstančiai tikinčiųjų drauge su kunigais buvo arba nužudyti, arba įkalinti. Jugoslavijoje yra 5,894,032 katalikai.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription rates: $14.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign.
$12.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj, Cicero ir užsienyje	$14.00	$7.50	$4.25	$1.75
JAV ir Kanadoj	$12.00	$6.50	$3.75	$1.50

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas.
Aparatai-Protezai. Med. ban. dažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštad. 9-1.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus treč. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Sreet
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR. 8-3229.
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. HE 6-1670
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rr. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Tel. KEllog 2-1922
DR. ALGIMANTAS BIELKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — PSICHIATRIJA
7400 W. 183rd St., Tinley Park, Ill.
Valandos pagal susitarimą

Ofisas 3143 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antrad. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2301 W. 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštad. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Sreet
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5756; Rez. HI 5-3235
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Sreet
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos: pirm. antr., ketvirt. 2-5 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

Tel. ofiso 735-4477, Rezid. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Sreet
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak. Šešt. 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS IR VAIKŲ LIGOS
2737 West 71st Sreet
VAL.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiadieniais uždaryta.
Ligonius priima pagal susitarimą.
Tel. ofiso ir nam. WA 5-2017

Ofiso tel. PR 8-2230
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 6; antrad. ir penktad. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 2-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

Ofiso PR 6-1795 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 West 51st Street
Oakley Medical Arts
Pirm. antr. ketvirt. ir penkt. nuo 2—4 ir 6—9 ir pagal susitarimą

Tel. Ofiso 247-0400, Rezid. 737-1377
DR. V. KAUPAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ligos
736 West 35th Street
(Bridgeport Medical Arts)
Val. vak. 6-8. Šešt. 10-1. Trečiad. susitarus. Dienos metu tel. CA 5-5010.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4933 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak., išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO ir REZ.)
Valandos pagal susitarimą

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PRospect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p., antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9601
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PUllman 5-6766
Namų: Beverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-8 v. v., šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį uždaryta

Ofiso tel. PR 6-7800. Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 So. Damen Avenue
Valandos: 1—9 p. p. išskyrus trečiadienį
Šeštadieniais 10—5 p. p.

Tel. ofisu RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p.p. ir 6-8 p.p
Trečiadieniais ir šeštadieniais uždaryta.

Ofiso telefonas — CL 4-2431
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Sreet
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt nuo 9 iki 11 v. ryte ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA7-7381
VAL.: 10 ryto iki 8 v. vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Res. tel. PR 9-6720
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslės ir šlapumo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880; 30 N. Michigan ave., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
6449 S. Pulaski Rd., Tel. LU 2-5775 arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepia skambinti TE 9-1071.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Sreet
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. p.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. ŠTRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 3 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123 Namų GI 8-6196
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėnėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p.p. ir 6—8 p.p.
Treč. ir šešt. uždaryta

Telefonas — GRovehill 6-2832
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm tl skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3156
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6656
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 2 v. p.p., 6-7 v. v.

Pasikeitimai

ANGLIJOS IR VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖSE

Daug kur tam tikru susijaudinimu buvo sutikti vyriausybių pasikeitimai Anglijoje ir Vakarų Vokietijoje. Nors jie ir nebuvo pagrindiniai pasikeitimai, nes ir vienur ir kitur valdžioj pasiliko tos pačios politinės partijos, tačiau dėl nesveikatos pasitraukusio Anglijos premjero Macmillano vieta nelengvai buvo užpildoma. Šio anglų politiko ir valstybininko sveikatą pakirto ne tiek pačios premjero pareigos, kiek jo kabineto narių įsipainiojimas į skandalus, susietus net su nemoralumais. Jis pasitraukė iš svarbiausio Anglijos valdžios posto tuo metu, kai kraštas gyvena ekonominius sunkumus, kai jo konservatų partijos viduje siautėja nesutikimai.

Šie ir daug kitų reiškinių kalba, kad naujam premjerui lordui Home neilgai gali tekti kraštą valdyti. Beveik stebuklo reiktų, kad konservatoriai esamomis sąlygomis laimėtų rinkimus. Būsimuosius rinkimus tikriausiai laimės darbiečiai, kuriems šiuo metu vadovauja Wilsonas. Po rinkimų Anglijos vyriausybė pasikeis iš pačių pagrindų, vyriausybės priešakyje atsistojant pačiam Darbo partijos vadui Wilsonui. Šis pasikeitimas gali stiprokai paliesti vidaus politiką, o taip pat ir užsienio riekalų politikos liniją gali pasukti kitokia kryptimi.

*

Vakarų Vokietijos kanclerio dr. Konrado Adenauerio pasitraukimas iš vyriausybės vadovo posto dar daugiau dėmesio susilaukė. Nors jo įpėdinis naujasis kancleris dr. Ludwig Erhard ir yra pažadėjęs nekeisti savo garbingojo pirmtako poiltikos, bet vis tik ir Vokietijoj ir visur kitur yra jaučiama, kad bus pasigesta senojo politiko ir valstybininko Adenauerio, kuris, palyginti trumpu laiku (per kelioliką metų) karo sugriautą Vakarų Vokietiją atstatė politiniai ir ekonominiai. Jis ją atstatė demokratiniais pagrindais. Jis kanclerio postan buvo pastatytas, turėdamas 72 metus, o atsistatydino sulaukęs 87 metų amžiaus. Bet ir to amžiaus sulaukęs, neatsisako padėti naujai vyriausybei, sutikdamas pasilikti parlamento nariu ir dar toliau vadovauti krikščionių demokratų partijai, kurią jis po karo sėkmingai atkūrė ir jai garbingai vadovavo.

*

Dr. Adenaueris savo pareigoms, iš kurių pasitraukė, buvo labai gerai pasiruošęs. Be to, jis yra stipraus ir tiesaus charakterio vyras. Jis gudrus ir apsukrus politikas, tačiau labai teisingas. Jis yra teisininkas, gimęs ir augęs paprastoje, neturtingoje šeimoje. Todėl jo asmenybė iškart pasidarė patraukli aristokratija ir militarizmu nusivylusiai tautai. Savo politinę karjerą jis pradėjo dar prie kaizerio valdžios, kurioje įgijo kai kurių patyrimų. Daug ką patyrė ir eilę metų būdamas Koelno miesto burmistru. Nacių — Hitlerio laikais jis ne tik nepalinko nacizman, bet ir prieš jį ko vojo. Dėl to Hitlerio buvo pašalintas iš burmistro vietos. Jis buvo areštuotas ir pasodintas kalėjiman.

*

Pasibaigus II Pasauliniam karui, galima sakyti, jis visą savo gyvenimą aukojo išgelbėti Vakarų Vokietiją nuo komunizmo. Šiam tikslui jis Vakarų Vokietijos politiką jungė su Vakarais, bet daugiausiai ir padėjo išgelbėti tą kraštą nuo komunizmo pavojų. Daugiausia, žinoma, padėjo jo palaikomi geri santykiai su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis.

Jis daug pastangų yra padėjęs sujungti suskaldytai Vokietijai. Ir jis lengvai galėjo tai padaryti, jei būtų parodęs bent kiek nuolaidumo Sovietų Rusijai, kontroliavusiai ir tebekontroliuojančiai didelę krašto dalį — Rytų Vokietiją. Jis aiškiai jautė, kad bet kokia Sovietams ir, bendrai, komunizmui nuolaida būtų paskandinusi visą Vokietiją į komunistinį dumblyną, pražudžiusi demokratiją ir net visą Vakarų Europą būtų išstačiusi į komunizmo pavojų. Adenaueris atsilaikė visoms pagundoms. Gerai atsimename, kad pačių vokiečių, taip pat anglų ir kitų kraštų liberalai vedė plačią propagandą už Vokietijos apjungimą Sovietų sąlygomis. Tie propagandininkai labai garsiai kalbėdavo apie Vokietijos neutralizavimą. Darydavo ir kitus siūlymus, bet Adenaueris jiem priešinosi. Ir gerai darė. Vakarų Vokietija ne tik nuo komunizmo buvo išgelbėta, bet ir atsistatė kaip labai pavyzdinga demokratinė valstybė, padariusi milžinišką pažangą visais atžvilgiais.

Artimi, galima sakyti, istoriški santykiai su "amžinuoju priešu" Prancūzija, NATO, Bendroji Europos rinka ir daugelis kitų Adenauerio ėjimų ir posūkių daugiausiai padėjo visai Vakarų Europai stabilizuotis politiniai ir ekonominiai ir svarbiausia atsispirti komunizmui. Reikia laukti, kad ir jo įpėdinis kancleris Erhardas eis garbingojo senelio nustatytais keliais.

KAI KILĘ SOVIETAMS SUNKUMAI VERČIA KREMLIŲ ŠALTĄJĮ KARĄ ŠVELNINTI

Kiek toks sušvelninimas gali pasitarnauti bendrai taikai?

PRANAS DAILIDĖ

Dabartinis posūkis šio krašto santykiuose su Sovietais kai kam sukelia toli siekiančias viltis. Laukiama, kad pamažu pavyks pasiekti ne tik šaltojo karo sušvelninimo, bet ir visiško jo užbaigimo, padedant pastovius pagrindus tarptautinei taikai. Tos viltys yra remiamos, žinoma, jau pasiektais toje srityje kai kuriais susitarimais ir iš abiejų pusių pareikštu nusistatymu ieškoti bendros kalbos ir kitais klausimais, kurie ligi šiol skiria laisvąjį ir bolševikinį pasaulį.

Tas viltis palaiko ir kai kurie taikingi Sovietų mostai, prisidedantieji prie bendros atmosferos Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykiuose pagerinimo. Jau kuris laikas šio krašto informacijos įstaigų vadovybė džiaugiasi, kad Sovietai yra sustabdę "Amerikos Balso" Sovietų Sąjungoje glušinimą. Dabar neseniai Sovietai sutiko pasikeisti keliais suimtais Sovietų Sąjungos amerikiečiais — mainais už sučiuptus šiame krašte Sovietų šnipus. Sustabdyta Sovietų pikta propaganda prieš Ameriką ir palengvintas tarp abiejų kraštų susisiekimas. Amerikos turistams suteikta didesnė laisvė keliauti po Sovietų Sąjungą.

Tai tik keli tokių mostų pavyzdžiai. Tokie mostai drauge su įvykusiais ir planuojamais susitarimais rodo, kad šiuo metu Kremlius tikrai nenori aštrinti savo santykių su šiuo kraštu. Bet kad visos viltys į santykių išlyginimą būtų pagrįstos, reikia, kad prie to išlyginimo vestų abiejų pusių gera valia ir nuoširdus taikos siekimas. O tos geros valios ir nuoširdumo Sovietų pusėje, deja, negalima surasti.

Kremliui čia svarbi tik atvanga su kilusiais Sovietams sunkumais susidoroti

Tie sunkumai dabar verste verčia Sovietus vengti bet kurio įtempimo jų užsienių politikoje. Kremliaus šulai ne kartą yra įrodę, kad jie yra apsukrūs politikai. Jie gerai supranta, kad dabartiniai nesutarimai raudonųjų šeimoje ir negalavimai Sovietų ūkyje lengvai gali būti "kapitalistų" panaudoti raudonojo imperializmo pažabojimui. — Jeigu tie "imperialistai", — galvoja Kremlius, — būtų realūs politikai, jie nepraleistų šios progos savo raudonąjį priešą paklupdyti ant kelių. — Tai kad sakyti "kapitalistai" pagaliau nesusigriebtų ir netvertų Kremlių už apikaklės, reikalaudami pasitraukti iš užgrobtų karo metu kraštų ir atitaisyti kitus prasižengimus prieš tarptautinį įstatymą, Chruščiovas savo korespondencijoje su prezidentu Kennedy pasirinko taikos serenadas, tikėdamasis tuo kelių nukreipti "kapitalistų" dėmesį nuo jiems pasitaikančios progos ir Sovietų grobį net Kuboje ne tik pasilaikyti, bet dėl "imperialistų" žioplumo tą grobį net įteisinti.

Ir reikia pasakyti, kad Chruščiovas savo apskaičiavimuose kol kas neapsiriko. Žaisdamas ant taikos ir "koegzistencijos" stygų, kurioms šis kraštas visuomet buvo jautrus, jis įvėlė Washingtoną į pasikalbėjimus net tokiais, visiškai nepriimtinais Vakarams klausimais, kaip nepuolimo paktas tarp NATO ir Varšuvos bloko valstybių. O tuo tarpu iš Vakarų pusės ligi šiol nebuvo pastatytas Sovietams dar nė vienas reikalavimas, kuris turėtų išplaukti iš demokratijos užimtų pozicijų tarptautinės taikos ir bendravimo klausimu.

Netenka dėlto stebėtis, jeigu susisiekimas su Berlynu vėl trukdomas

Kremlius įsitikino, kad jo politinis žaidimas su "imperialistais" pavyko. Tie "imperialistai" ne tik nesikėsina sunkioje bolševizmui valandoje į jo "laimėjimus", bet net padeda Sovietams kilusius sunkumus nugalėti, aprūpindami Sovietų Sąjungą jai trūkstančiu maistu ir kasdieninio gyvenimo reikmenimis, pagelbėdami Sovietams visą dėmesį nukreipti į atominių bombų ir raketų gamybą. Betrūksta dar, kad šis kraštas pradėtų teikti Sovietams paskolas trūkstančioms karo pramonei medžiagoms nusipirkti. Bet jau yra pasirodžiusių žinių, kad derybose dėl prekybos išplėtimo paskolų klausimas būsiąs keliamas.

Kur dabartinis posūkis santykiuose su Sovietais gali šį kraštą nuvesti? Iš anksto galima pasakyti, kad, apeinant tylomis pagrindinius taikos patikrinimo klausimus, kurie dabar kamuoja pasaulį, tas posūkis bendrai taikai nepasitarnaus. O ir truks jis tik kol bus reikalingas Sovietams. Susitvarkę su "imperialistų" pagalba jiems kilusiuose sunkumuose, Sovietai vėl atnaujins savo puolimus, nes toks yra bolševizmas ir tokie jo keliai.

---

tų Tautų seime, siekiant abiejų valstybių nepriklausomybės.

Toliau lenkai autoriai gana objektyviai apibūdina abiejų valstybių kaimyninką buitį, dėsto priešistorinį lietuviškų genčių laikotarpį, Vilniaus gincą vadina "anachronistišku", Leonas Radvila apibūdina Lietuvos galybės laikotarpį Vytauto Didžiojo metu, aptariama lenkų buitis nepriklausomoje Lietuvoje (koncentruojantis į jų atstovus seime, Kauno miesto valdyboje, finansinėse įstaigose ir t. t.), dėstoma apie lietuvių tautinį atgimimą, duodama Vilniaus gincо istorija, aptariamas Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis, o taipgi ir Lietuvos istorija iki unijos. Labai šiltai atsiliepiama apie lietuvių kalbą, kurios studijos indoeuropiečių kalbotyros specialistams esančios būtinos. Pagaliau gana plačiai nupasakojama neutraliosios Lietuvos tragedija Sovietų okupacijoje.

Tame numeryje gausu lietuviškų iliustracijų: pakelės kryžių, Stelmužės ąžuolo, Sidzikausko, Čiurlionio, Raudonės pilies, Vyt. Didžiojo, Kudirkos, Basanavičiaus, Dariaus-Girėno, Lietuvos mokyklos (Rimšos), kopų, Nepriklausomybės paminklo, Mindaugo, Gedimino, Vytauto priesaikos kryžiuočiams deginant Kauną, Lietuvos peisažų ir duodamas net paveikslas lietuvaičių tautiniuose drabužiuose su įrašu: "Amžiais bus laisva Lietuva".

Pažymėtina, kad laikraštis net duoda suglaustą lietuvių literatūros apžvalgą, vertimą V. Krėvės pasakaitės apie gegutę, Ad. Mickevičiaus dainą "Vilija, mūsų upelių močiutė".

Apskritai "Glos Polski" parodo lietuviams daug nuoširdumo, daug lietuviškų reikalų supratimo. Šitokie žingsniai gražiai prisideda prie santykių švelninimo ir prie palaikymo nuoširdaus ryšio kovoje už abiejų tautų laisvę. **J. Daugl.**

"Mes visuomet esame bėdoje", sako užsienių reikalam komiteto pir. Fulbright, kalbėdamas pagalbos užsienio reikalam klausimais.

KONSERVATORIŲ VAIDUOKLIS ANGLIJOJE

Anglija pergyveno ne tik vyriausybės, bet ir konservatorių partijos sukrėtimą

GEDIMINAS GALVA

Lord Home, naujasis Britanijos min. pirmininkas. Anksčiau jis buvo užsienių reik. ministeriu.

Ministeriui pirmininkui Haroldui Macmillanui susirgus, konservatorių partijos vadovu ir Anglijos vairuotoju buvo parinktas, lyg pamėgdžiojant anglo Maurice Edelman veikalą "Minister of State", kuris rado plataus atgarsio net Londono klubuose. Politinės pašaipos knygoje ir tikrovėje naujasis ministeris pirmininkas buvo parinktas sergančiojo ministerio pirmininko kambaryje.

Macmillano sietas

Kai konservatorių suvažiavime pradėta keista vaidyba prie Macmillano lovos, telefonas veikė iki įkaitimo. Anglijos tradicija buvo sulaužyta. Partijos vadovas buvo parenkamas ne viešumoje, bet slaptai šnibždant. Macmillan bandė savo įpėdinio kandidatus atsijoti ir, prisegus prie jų atitinkamą ženklą, išmesti iš sieto: lordą Hailsham, kuris konservatorių suvažiavime Scarborough gavo pasitikėjimą partijai vadovauti — vietinės partijos organizatorius Butlerį, kurį anglai vadina Rab, tris kartus nesėkmingai bandžiusį atsisėsti į ministerio pirmininko kėslą — kabinetinį žmogų, o Maudling — tetinka tik Žemiesiems rūmams. Kai du gladiatoriai — ministerio pirmininko pavaduotojas ir lordas Hailsham — kirtosi, ramiai įkiūtino į ministerio pirmininko buveinę iš Downing St. 10 lordas Aleksander Frederik Douglas Home, kurio pavardė randa gražų atskambį žodyje fume. Tai pirmasis lordas šiame amžiuje ministerio pirmininko krėsle.

Tylus perversmas

Londoniškis The Times Weekly (X.17) suvažiavimą aptaria: "Net ir dabar, kai perankstyvas suvažiavimas jau išsiskirstė, sunku susigaudyti, kuriam tikslui jis buvo sukviestas. Audringos pravaržos sudrumstė rimtį, kad būtų galima rasti jo prasmę."

Tylus perversmas vyko ne suvažiavime, bet nuodingus pėdsakus palikusiame Macmillano šnabždesyje su lordu Poole, Ian Macleod, lordu Dilhorne ir savo bičiuliu Redmayne, partijos botagu, kuris anais 1922 m. priklausė sambūriui, nusprendusiam bendradarbiauti su Lloyd George.

Suvažiavime buvo juntamas dorinio sunykimo slogutis, kuris stipriai sukrėtė konservatorių vyriausybę. Jis iššaukė kietus pareiškimus, atsidaužusius į uolą slaptųjų pasitarimų, kurie angluose yra naujovė.

Nauja vyriausybė, bet sena politika

Lordas Home turi rūpestį kviesti vyriausybėn ne draugus, bet partijos priešus. Dar nepaskelbus vyriausybės sąrašo, jau žinoma, kad trys jo nedraugai, kurie suvažiavime tarpusavyje rovėsi — lordas Hailsham, Butler ir Maudling — jau pakviesti būti naujosios vyriausybės nariais.

Naujoji vyriausybė labai nedaug teturi laiko platesnės apimties darbams. Ją galima vadinti vyriausybe pasiruošti ateinančių metų rinkimuose, o greičiausia — juose pralaimėti. Netolimi rinkimai ir privertė rūpintis ne tiek partijos draugais, kiek nedraugais. Home pirmutiniai žodžiai: "Mes sutartinai pradedame darbą laimėti ateinančiuose rinkimuose". Tačiau netrukus jis prideda: nelaukite iš manęs didelių žygių. Jau seniai praslinko laikai, kad jis galėtų pakartoti Macmillano tvirtinimą praėjusiuose rinkimuose: jūs nie kada neturėjot taip gerai!

Naujasis ministeris pirmininkas turi vieną išskirtiną savy-

(Nukelta į 4 psl.)

Spaudoje ir gyvenime

LIETUVIŠKAS LENKŲ SAVAITRAŠČIO NUMERIS

Argentinos sostinėje Buenos Aires leidžiamas lenkų savaitraštis "Glos Polski" birž. 1 d. išleido specialiai Lietuvai ir lietuviams skirtą numerį. Pirmame puslapyje įsidėjo vytį sukurtą skulptoriaus W. Stwoszos ant Kazimiero Jogailaičio karsto. Taip pat pirmame puslapyje įdėtas Lietuvos himnas lietuvių kalba. Redakcijos žodis duodamas lenkų ir lietuvių kalbomis. Jame pasipasakojama apie pasiryžimą duoti seriją to laikraščio numerių, skirtų apibūdinti tas tautas, su kuriomis lenkams teko gyventi po "bendru stogu". Toliau redakcijos vardu rašoma: "Pradedame nuo tos tautos, kuri mums davė didžiausius valdovus. Jagelonų gadynei prasidėjus, bendromis jėgomis laimėjome sunkią žalgirio kovą, nugalėdami kryžiuočius, ir pasiekėme auksinio kultūros amžiaus žygimantų laikuose. Daug kuo dėl to esame skolingi Lietuvai ir tai pripažįstame visoj pilnumoj".

Prisimindama dabarties padėtį ir ateities perspektyvas, "Glos Polski" redakcija toliau rašo: "Šiandien kaskart daugiau bręsta abiejų tautų tarpusavis susipratimas dėl bendro likimo ir bendrų siekių. Įvykių akivaizdoje privalome ruoštis bendram apsigynimui. Skaudaus likimo valandoje atbundama. Dabar tam yra laikas. Šis "Glos Polski" numeris gal padės bent vieną plytelę statymui taikos ir susipratimo tilto. To tilto pastatymas visiems mums yra istorinė būtinybė."

Toliau pirmajame puslapyje įdėtas lietuviškas ir lenkiškas tekstas V. Sidzikausko straipsnio "Lietuvos ir Lenkijos santykiai tarp dvie jų pasaulinių karų". Sidzikauskas tiksliai nusako istorinį tų santykių vystymąsi, pabaigoje pabrėždamas: "Lietuvos ir Lenkijos santykiai turės būti grindžiami sveikesniais pagrindais. Geopolitinė tų valstybių padėtis ir paskutiniojo pasaulinio karo įvykiai rodo, kad, jei nepriklausomos Lietuvos egzistenciją sąlygoja nepriklausomos Lenkijos buvimas, tai ir nepriklausoma Lietuva yra svarbus Lenkijos saugumo laidas". Pabrėžia Lietuvos ir Lenkijos egzilinių veiksnių bendradarbiavimo reikalą Pavergtų Tautų seime, siekiant abiejų valstybių nepriklausomybės.

WILLIAM HENRY HUDSON

EL OMBÚ

Išvertė P. Gaučys

Pasakyk man, senjore, ar tamsta esi kada savo gyvenime sutikęs žmogų, kuris gal buvo neturtingas ar netgi apdriskęs ir kuris vistik, jį pamačius ir su juo pasikalbėjus, privertė jus pagalvoti: "Tas žmogus yra toks, kokio kito nėra pasaulyje". Gal atsikeldamas ir išeidamas laukan kurį šviesų vasaros rytą pažiūrėjo į tekančią saulę ir ten pamatė besėdintį angelą, ir, jam bežiūrint į jį, kažkas nuo to angelo užkrito ant jo, įsiskverbė į jį ir pasiliko. Toks buvo Valerijus. Aš nepažinau į jį panašaus kito.

"Eikš šen, bičiuli Nikandre, — jis sakydavo — sėskimės pavėsyje ir išrūkykime po cigaretę, besikalbėdami apie mūsų gyvulius. Po šituo senuoju ombú nėra politikos, nei ambicijų, nei intrygų, nei pykčio... nei kartėlio, išskyrus šituos žalius lapus. Šitie ombú lapai — tai mūsų laurai. Laimingas tu, Nikandrai, niekada nepažinęs miestų gyvenimo. Kad taip ir aš būčiau išvydęs šviesą šitose ramiose lygumose po šiaudiniu stogu! Buvo metas, kada ir aš vilkėjau gražiais drabužiais ir nešiojau aukso pagraženes ir gyvenau dideliuose namuose, kur buvo daug tarnų mano žodžio belaukiančių. Bet aš niekada nebuvau laimingas. Kiekviena gėlė, kurią paliesdavau, pavirsdavo dilgėle, kad nudilgintų mano ranką. Gal nelabasis, persekiojęs mane visą gyvenimą, matydamas mane tokį pažemintą ir neturtėlių draugą, paliko mane ir nuėjo šalin. Taip, esu neturtingas ir šituos apdriskusius drabužius, kurie mane dengia, aš prispausiu prie lūpų, nes jie nešviti kaip šilkas ir aukso kaišiniai. Ir tą mano rastąjį neturtą aš branginsiu ir kaip didelį turtą mirdamas paliksiu savo sūnui, nes tai yra ramybė".

Šita ramybė neilgai truko, nes, kai nelemtis pasirenka žmogų savo auka, jį seka iš paskos ligi galo, ir jis nepaspruks, nors jis kaip sakalas, pakiltų ligi debesų ar kaip šarvuotis įsiraustų po žemėmis.

Valerijus išbuvo El Ombú dvejus metus, kai pietų pasienio indėnai įsiveržė į mūsų ribas. Nebuvo jėgos, kuri galėtų prieš juos atsilaikyti. Du šimtai vyrų, stovėjusių Azul sargyboje, buvo apsupti įsiveržėlių dalies, tuo tarpu didesnis laukinių skaičius siaubė visą kraštą aplinkui, varydamies su savim gyvulius bei arklius. Časkomus komendantas gavo skubų įsakymą iš savo apylinkės pasiųsti keturių dešimčių vyrų būrį, ir tada aš, jaunas dvidešimties metų vyrukas, buvau paragintas atvykti į komendanturą pasiruošęs žygiui. Tenai pamačiau, kad taip pat ir Valerijus buvo pašauktas, ir nuo tos dienos visada laikėmės kartu. Po dviejų dienų atvykome į Azul, indėnams su grobiu pasitraukus iš ten. Ir kai visi būriai iš visų apskričių susirinko, komendantas, kažkoks pulkininkas Barbosa, sudaręs šešių šimtų vyrų pulką, ėmė juos persekioti.

Buvo žinoma, kad besitraukdami indėnai pasiskirstė į tris grupes ir kad šios pasileido įvairiomis kryptimis. Ir buvo manoma, kad vėliau jos vėl susijungs ir kad didžioji dalis sugrįš į savo žemes praeidama pro Trinquė Lauquen, apie pusantro šimto mylių į vakarus nuo Azul.

Mūsų pulkininko planas buvo greitai nužygiuoti ten ir laukti atvykstant indėnų. Buvo negalimas daiktas, kad jie, tūkstančių pagrobtų galvijų trukdomi, galėtų greitai trauktis, tuo tarpu mes nieko neturėjome, kas mums kliudytų, nes vieninteliai gyvuliai, kuriuos mes varėmės, buvo mūsų pačių arkliai. Jų buvo apie penkis tūkstančius, bet daugelis jų laukinės kumelės, skirtos mūsų mitybai. Neturėjome nieko kito valgyti, kaip tik arklieną.

Siautė žiauri žiema, ir niekad nebuvau išgyvenęs biauresnio oro. Situose tyruose pirmą kartą pamačiau tą baltą daiktą, kuris vadinamas sniegu, kai lietus skraido, kaip vatos pūkeliai vėjo nešami, pripildydami orą ir nubaltindami visą žemę. Per visas dienas ir kiekvieną dieną mūsų drabužiai būdavo šlapi ir nakčia neturėjome, kur pasislėpti nuo vėjo ir lietaus, nei galėjome sukurti laužus iš permirkusios žolės ir nendrių, nei buvo kur malkų. Turėjome valgyti žalią arklieną.

Tame pragare išbuvome dvi savaites, belaukdami indėnų ir jų beieškodami, su Guamini kalnais kartais į pietus nuo mūsų ir kartais iš kairės pusės. Atrodė, tarsi žemė būtų prasivėrusi ir juos prarijusi. Mūsų pulkininkas visiškai nusiminė, ir mes pradėjome tikėti, kad jis mus parves atgal į Azulį.

Tose aplinkybėse vienas vyrų, labai plonai vilkįs ir nuolat kosėjas, nukrito nuo arklio, ir įsitikinome, kad mirs ir kad betkokiu atveju turėsime jį palikti. Matydamas, kad jam jau nebėra vilčių, maldavo tuos, kurie kartu buvome su juo, kad jį prisimintume, kai vėl atsidursime namie, kad jis žuvo tyruose ir kad jo vėlė kankinasi skaistykloje, ir kad duotume ką nors kunigams, kurie pasirūpintų palengvinti jo būklę.

(Bus daugiau)

Pr. Dailidei 75 m. amžiaus

Biografinių žinių pluoštas

Plačiai spaudoje bendradarbiaująs laikraštininkas Pranas Dailidė šiemet sulaukė 75 m. amžiaus. Jis yra gim. 1888 m. rugsėjo 29 d. Sintautuose, Šakių apskr.. Abudu jo tėvai tuomet dirbo Sintautų par. klebonijoje, klebono Vasiukevičiaus ūkyje. Klebonijoje jie su mažyčiu Pranu ir gyveno kelerius metus. Tik vėliau tėvas gavo savo dalį iš tėvų ūkio Tarpučių kaime ir nusipirko septynių margų ūkelį Striupų kaime, prie Šakių. Čia Pr. D. praleido savo vaikystės metus, iš čia lankė Šakių prad. mokyklą, o 1899 m. įstojo į Marijampolės gimnaziją.

Mokslas sekėsi. Visą laiką buvo pirmuoju mokiniu, pereidamas į aukštesnes klases gaudavo dovanas. Marijampolės gimnaziją baigė 1907 m. aukso medaliu — vienais penketukais.

Studijuoti padėjo kun. J. Dailidė

Tėvai labai norėjo matyti savo sūnų kunigu, bet mokymui lėšų neturėjo. Dėdės kunigo Juozas Dailidė (Liudvinave) pagelbos dėka Pranas pirmus trejus metus gimnazijoj rūpesčių neturėjo, o ketvirtaisiais patsai pradėjo užsidirbti pamokomis. Baigęs keturias klases Pranas buvo nuvežtas į Seinų kunigų seminariją. Pasirodė, kad tam dar buvo per jaunas. Užsidirbdamas pragyvenimui, Pranas pabaigė Marijampolės gimnaziją, o 1907 m. rudenį įstojo į Peterburgo universitetą, fizikos-matematikos fakultetą. O į seminariją su kun. dėdės pagelba išvyko brolis Jonas, baigęs 1915 m. ir Dvasinę akademiją Peterburge su magistro laipsniu.

Baigdamas gimnaziją, Pranas planavo būti daktaru, arba inžinierium, kad galėtų dirbti Lietuvoje, bet dėl suvaržymų katalikams ir dėl lėšų stokos — to negalėjo. Tuo tarpu u-tas pažadėjo Pr., kaip medalistui, stipendiją.

Peterburgo universitete Pranas iš'aikė visus egzaminus per pustrečių metų, bet turėjo išbūti 8 semestrus, studijuodamas dar metereologiją, geografiją ir kitus neprivalomus dalykus. 1911 m. pavasarį gavo diplomą. Jo patiektas fakultetui rašto darbas: "Aukštesnių laipsnių lygčių sprendimas pagal Boudano Fourie sistemą" taip patiko profesoriui Sochockiui, kad jis pasiūlė fakultetui palikti Praną prie universiteto ruoštis profesūrai. Tačiau toks pasiūlymas nebuvo pakeliui Prano planams dirbti Lietuvoje.

Mokytojas ir visuomenininkas Marijampolėje

Dėl to Pranas grįžo į Marijampolę, kur pradėjo mokytojauti lietuvių "Žiburio" progimnazijoje ir Marijampolės Mergaičių Brevern gimnazijoje. Mokytojaudamas turėjo progos pasišvęsti lietuviškai veiklai ir žurnalistikai. "Žiburio" progimnazijos vedėju buvo poetas kunigas M. Gustaitis, kuris Pranui buvo gerai pažįstamas, kaipo tikybos mokytojas Marijampolės Berniukų gimnazijoje. Dar belankant Pr. tą gimnaziją, kunigas Gustaitis pastebėjo Pr. didelį palinkimą į žurnalistiką ir 1905 metais buvo padaręs pirmąjį mėginimą paskelbti Pr. rašinį spaudoje. Tais metais įvyko Marijampolės Berniukų gimnazijos ekskursija į Vilnių, kuriai M. Gustaitis vadovovo. Tos ekskursijos aprašymą Pranui parengus, M. Gustaitis pasiuntė rašinį "Vilniaus Žinių" redakcijai, kuri ir paskelbė jį per eilę numerių laikraščio atkarpoje.

Dabar Pranas, dažnai susitikdamas su M. Gustaičiu ir Petru Kriaučiūnu, kuris taip pat nemaža buvo prisidėjęs prie jo literatūrinių polinkių, galėjo tuos polinkius visu platumu išnaudoti. Jo dalyvavimas lietuvių spaudoje ir visuomeniniame gyvenime atkreipė į jį akį Marijampolės žandaro Trofimovo, kuris pradėjo pas jį lankytis ir prikalbinėti, kad Pranas iš Marijampolės išsikeltų, kol dar ne vėlu ir nesudaryta jam byla.

Čenstachavoj ir Kaukaze

Sekanti jo darbo vieta buvo Čenstachavas, Lenkijoje, valdinė berniukų gimnazija. Čia jis mokytojavo iki Pasaulinio karo. Karui prasidėjus, buvo evakuotas į Maskvą, o iš Maskvos — į Tiflisą, kur atvyko 1914 m. rudenį. Ten buvo nemaža lietuvių kolonija. Prano pastangomis buvo iš veikiančių Tiflise lietuvių draugijų sudaryta Tifliso Lietuvių Tautos taryba. Kai vėliau tokios tarybos įsikūrė ir kituose Užkaukazio ir Šiaurės Kaukazo miestuose, 1917 m. pabaigoje Pr. sušaukė Kaukazo lietuvių organizacijų suvažiavimą Tiflise. Rusijoje buvo prasidėjusi revoliucija. Užkaukazis buvo sudaręs atskirą respubliką. Lietuviams buvo reikalinga įstaiga, kuri rūpintųsi jų reikalų gynimu ir atstovavimu. Tokia įstaiga ir buvo suvažiavimo sudaryta Kaukazo Lietuvių taryba, kuriai Pranas pirmininkavo.

1918 m. vasarą P. D. su St. Jazdausku nuvyko per vokiečių užimtas šalis į Lietuvą ir padarė Lietuvos Valstybės tarybai pranešimą apie lietuvių padėtį Kaukaze. Lietuvos Valstybės tarybos 1918 m. liepos 23 d. įgaliojimu nr. 721 P. D. buvo paskirtas Lietuvos atstovu visoms trims respublikoms — Gruzijai, Armenijai ir Azerbeidžanui, į kurias buvo suskilęs Užkaukazis. Grįžęs į Tiflisą tų pačių metų rugpiūčio mėn., Pr. Dailidė įkūrė pirmąją formalią Lietuvos atstovybę užsieniuose.

Tos atstovybės pastangomis buvo gražinta į Lietuvą per dešimtį tūkstantį karo pabėgėlių ir seniau rusų valdžios ištremtų iš Lietuvos žmonių, aprūpinus juos reikalingais kelionei dokumentais.

Užsienio Reikalų ministerijoj

Kai tas uždavinys buvo atliktas ir Užkaukazio respublikos tapo sovietizuotos, P. D. 1921 m. vasarą grįžo į Lietuvą, kur prasidėjo jo tarnyba Užsienio Reikalų ministerijos centre. Iš pradžių jis buvo paskirtas ypatingo tos min-jos skyriaus vedėju taikai su Rusija vykdyti, o vėliau Teisių - Administracijos departamento diretkorium ir iš eilės politinių: Rytų, Vakarų ir Europos Centro skyrių vedėju.

Būdamas Teisių - Administracijos direktorium, P. D. įdėjo daug darbo į Užs. Reikalų minjos statuto ir jos diplomatinės bei konsularinės tarnybos sutvarkymą. Daug jo rūpesčiu išleistų toje srityje įstatymų ir vyriausybės potvarkių liko galioje visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį.

P. D. priklauso taip pat nuopelnas "Eltos" pertvarkyo į Eu ropinio pobūdžio telegramų agentūrą.

Lietuvos vyriausybė pavesdavo P. D. gana dažnai derybas įvairiais klausimais su užsieniais. Jo parašu yra sudaryta 1919 m. Lietuvos sutartis su Azerbeidžano S.S.R. dėl piliečių teisių ir 1924 m. sutartis su Latvija dėl tvarkos Lietuvos - Latvijos sienai pereiti. Šešerius metus P. D. pirmininkavo Lietuvos delegacijai mišrioje Lietuvos - Vokietijos komisijoje ginčijamiems pilietybės klausimam Klaipėdos krašte spręsti. Jam buvo pavedami paruošti memorandumai Lietuvos bylose su Vokietija dėl Klaipėdos krašto, o vienu atveju ir dėl Lietuvos konkordato su Vatikanu vykdymo. Šis pavedimas P. D. paskatino išlaikyti (1935 m.) V. D. universitete Kaune teisių fakulteto egzaminus. Mat, dr. Zaunius, susipažinęs su P. D. paruoštu memorandumu dėl konkordato vykdymo, pastebėjo: "Viskas būtų gerai, bet juk Tamsta ne juristas. Ar tai nenuvertins Tamstos išvedžiojimų?" Po pusantrų metų po tos pastabos P. D. turėjo teisininko diplomą.

Įgaliotas Lietuvos min. Latvijoj

Paskutinė P. D. darbovietė diplomatinėje tarnyboje buvo Įgalioto Lietuvos ministerio Rygoje. Čia P. D. turėjo didelę ir susiskaldžiusią lietuvių koloniją. Darniam tos kolonijos sugyvenimui buvo reikalinga bendra lietuvių organizacija. P. D. pastangomis Latvijos Lietuvių sąjunga tokia organizacija ir pasidarė.

Uždarius bolševikams Lietuvos pasiuntinybę Rygoje, P. D. 22 m. tarnyba Užsienio Reikalų ministerijoje buvo nutraukta. Nutrūko ir per dešimtį su viršum metų jo turėtos kas savaitę paskaitos užsienio polit. klausimais Lietuvos Radiofone.

Sutarčių rinkinio autorius ir laikraštininkas

Prie publicistinės P. D. veiklos reikia priskaityti ir jo sudarytą Lietuvos sutarčių su užsieniais kodifikaciją. Tai didelis dviejų tomų po 700 pusl. rinkinys, kurį Užsienių Reikalų ministerija paskelbė 1929 ir 1939 metais.

P. Dailidei nesvetimas ir politinis veikimas. Jis buvo išrinktas trečiojo seimo nariu (valst. liaud.) ir buvo seimo Ekonominės, Finansų ir Biudžeto komis. pirmininku ir Užsienių Reikalų komis. nariu. Kai seimas po gruodžio 17 d. perversmo buvo paleistas, P. D. iki 1929 m. pavasario buvo "Lietuvos Žinių" redaktorium, o vėliau vėl grįžo į U.R. m-jos tarnybą. Būdamas Seimo nariu, P. D. buvo vyriausiu oficiozo "Lietuva" redaktorium ir to oficiozo vedamųjų autorium.

1941 m., jau vokiečių okupacijos, P. D. kaip diplomuotas teisininkas, buvo prisaikdintas Apeliaciniuose Rūmuose kaip advokatas, ir įgijo teises ginti bylas visuose Lietuvos teismuose, neišskiriant Vyriausio Tribunolo.

Tremtyje

Tačiau daug advokatauti neteko, nes raudonoji banga 1944 m. vasarą vėl užplūdo Lietuvą ir privertė P. D. trauktis į užsienius. Jam pavyko gruodžio pradžioje pasiekti Stockholmą, kur jis rado nemažą lietuvių koloniją ir vėl įsijungė į lietuvišką veiklą, prisidėdamas prie Lietuvių draugijos Švedijoje įsteigimo ir laikraščių "Svetur" bei "Pragiedruliai" leidimo ir redagavimo, o taip pat ruošdamas kolonijai paskaitas tarptautinės padėties klausimais. Kai kurie jo straipsniai iš tų laikraščių pateko ir į Amerikos lietuvių spaudą.

1947 m. vasario mėn. P. D. atvyko į Ameriką. Iš savo studijų ir asmeniško prityrimo gerai pažindamas bolševizmą, P. D. laikė savo šventa pareiga per spėti Amerikos visuomenę dėl gresiančio pasauliui pavojaus iš bolševizmo pusės.

Jis jau 1948 m. pradėjo skelbti memuarus "Margučio" žurnale. "Raudonojo Voro Tinkle" ir "Rudosios Sutemos"). Be to, Drauge, Sandaroje ir kituose Amerikos lietuvių laikraščiuose pasirodė eilė P. D. straipsnių apie bolševizmą.

Dabar Pr. Dailidė yra savo brandžiais politiniais straipsniais nuolatinis "Draugo" bendradarbius.

J. Pr.

—o—

— Amerikos meno galerijų savininkai skelbia, kad šiais metais paveikslų prekyba kritusi 50%. Sumažėjusi paklausa abstrakčių paveikslų.

Pranas Dailidė (dešinėje) su Lietuvos pasiuntinybėn Rygoje 1940 m. vasario 16 d. atsilankiusiu prezidentu K. Ulmaniu.

VISKĄ PARDUOKIME MASKVAI

J. GELGAUDAS

Nenusiminkime, nes ekonominės krizės nebus. Viską, ką Amerika pagamina, nupirks Maskva už vergų prikastą plačios Rusijos kasyklose auksą. Dabar neva prasidėjo nuo kviečių. Jau garsiai kalbama apie sojos pupelių ir medvilnės pardavimą. Naujausiomis Amerikos žurnalistų Allen ir Scott skelbiamomis žiniomis, žemės ūkio sekretorius Orville Freeman pranešė senato santykių su užsieniais komitetui, kad Sovietų Sąjunga bando sužinoti, ar negalėtų iš JAV pigiomis kainomis nupirkti sviesto, sūrio ir pieno miltelių pertekliaus.

Pagal vyriausybės remiamas kainas žemės ūkio produktų gamintojams, agrikultūros departamentas už gana aukštą sumą įsigijo didelius kiekius sviesto, sūrio ir pieno miltelių. Freemano žodžiais prezidentas yra pasiruošęs šių produktų pardavimui pritarti.

Dabartiniu metu sviesto perteklius siekia 380 milijonų svarų, už kurį Commodity Credit korporacija sumokėjo po 58 centus už svarą. JAV siūlo tą sviesto perteklių parduoti užsieniuose per privačius pirklius po 26 centus svarą.

Sviestas Sovietų Sąjungoje kainuoja šiandien maždaug po vieną dolerį už svarą. Todėl amerikoniškas sviestas, kuris taip pigiai išleidžiamas į užsienį ir už kurio kainų palaikymą vidaus rinkoje mokesčių mokėtojai primoka milžiniškas sumas pinigų mokesčių pavidale, yra labai patrauklus produktas Kremliui.

Ar Maskva supirkinėja maistą tik todėl, kad jo trūksta jiems, ar tik sudaro atsargas "tam tikram" atvejui? Ar Amerika tik kartais neduoda rusams galimybės savo gamybines pajėgas sukaupti į ginklų fabrikus, nes juk vistiek iš kolchozinės ūkio sistemos jie niekada neprisigamins pakankamai maisto, kurio pusdykiai ir taip iš Amerikos gaus.

Tiesa, Amerikai pradeda pritrūkti aukso. Taip pat tiesa, kad Amerika tiek prigamina maisto produktų, kad čia žmonės ne nuo neprivalgymo, bet nuo persivalgymo serga. To maisto tikrai nebėra kur dėti. Bet ką vėliau darys su auksu? Vienaip ar kitaip "privatūs pirkliai" tikrai pralobs. Bet ar negalima būtų, vietoje aukso, iš rusų paprašyti jų tankų, patrankų, kulkosvaidžių ir kt. ginklų, kuriais galima būtų apginkluoti Pietų Vietnamą, Laosą, Pietų Korėją, Formozos Čang-kai-šeką, gal net Vengriją, o kodėl ir ne antikastrininkus kubiečius? Kodėl pagaliau vietoje aukso, nepareikalauti iš Kremliaus ponų laisvės tai 15 ar net 20 milijonų tremtinių, kurie dar ir šiandien lėta mirtimi miršta sovietinėje vergijoje prievartos darbų stovyklose? Kodėl nepareikalauti laisvės užgrobtoms tautoms? Ir kas gali užtikrinti, kad sovietiškas auksas netaps prakeikimu pačiai Amerikai?

Deja ,tokios prekybos nebus. Toks atlyginimas už Amerikos maistą visai neįdomus jokiems privatiems pirkliams.

—o—

NAUJOS BOKSO TAISYKLĖS

JAV Boksininkų sąjunga savo kongrese Miami mieste priėmė naujas voksavimosi taisykles. Be kitų dalykų nustatoma:

1. Prie ringo esąs gydytojas gali nutraukti bokso rungtynes, jeigu pastebi pavojų boksininko sveikatai ar gyvybei.

2. Nokautu nugalėtam boksininkui neleidžiama anksčiau dalyvauti bokso rungtynėse, kaip praslinkus dviems mėnesiams.

3. Jeigu ir sekančiose rungtynėse tas boksininkas bus nugalėtas nokautu, jis negalės dalyvauti rungtynėse pusę metų.

4. Jeigu boksininkas nuo smūgio parkrito ant grindų, teisėjas skaitys iki aštuonių, nors boksininkas ir anksčiau pakiltų.

5. Jeigu rungtynių metu boksininkas tris kartus parkris ant grindų, teisėjas nutrauks rungtynes ir priešininką paskelbs nugalėtoju.

TAIP.

PAS MUSJOS GALIT PASIRINKTI TAUPYMO PLANĄ PAGAL SAVO PAJĖGUMĄ... APLANKYKITE MUS GREITAI.

4 1/2% DIVIDENDAI UŽ INVESTACIJAS MOKAMI KAS KETVIRTIS METŲ

SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI $10,000 F.S.L.I. KORPORACIJOS

5½% NAMŲ PASKOLOS IKI 25 METŲ. JOKIŲ PRIMOKĖJIMO PABAUDŲ

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill.
Telef. 656-6330 & 242-4395
Joseph F. Gribauskas Exec-Secy.
NEMOKAMA VIETA MAŠINOMS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
Registruota U.S. Department of Justice ir paskelbta U.S. Department of Commerce.
COSMOS PARCEL EXPRESS, Corp.
3212 S. Halsted, Chicago 8, Ill.
Tel. — CA 5-1864
ir
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Tel. — WA 5-2737
E. ŽUKAUSKAS

DAINA ELECTRONICS
Sav. Inž. A. Šeménas
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
Lietuvių B-vė
WORLD PARCEL SERVICE
2715 W. 71st Street
Chicago 29, Ill. Tel. 471-1424

TELEVIZIJAS
paprastas r spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnavimą vietoje $3, už dirbtuvės darbą — $10 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a., PR 6-1063

MOVING
R. SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

MOVING
J. NAUJOKAITIS
ilgų metų patyrimas
ir apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI valomi. Kambariai plaunami ir dažomi. J. RUDIS
Tel. CLiffside 4-1050

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

Tel. GRovehill 6-7875
ALF. STANČIAUSKAS — HEATING and COOLING
(šildymų ir šaldymų įrenginas)
7304 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.

LIETUVIŲ PREKYBOJE TERRA
3237 West 63rd St., Chicago 29, Ill., tel. 434-4660
Gintaras, puošmens ir brangenybės, lietuviškos knygos ir muzikos plokštelės, kristalas, stalo sidabras, japonų ir bavarų porcelano servyzai, meniškieji odos dirbiniai ir d. kt.

Konservatorių vaiduoklis

(Atkelta iš 3 psl.)

bę, — jis turi nuovoką pašaipai. Kai jis sirgęs nugarkaulio džiova, išgijo, įvykį aptarė, kad gydytojai padarė neįtikėtiną dalyką: politikui įdėjo nugarkaulį.

Anglijos 44-sis ministeris pirmininkas

Nuo karalienės Elzbietos II laikų, pradedant Sir Robert Walpole, Home yra 44 ministeris pirmininkas. Anglija ir Vokietija pasirinko ministerio pirmininko santvarką. Ir beveik tuo pat metu šį rudenį pergyveno svartą.

Home priskiriama daug gerų būdo savybių, imtinai, kad jis gali būti švelniu ir griežtu, tinginiauti ir kai kada pajudėti. Jis yra skotas, vaikystę praleidęs 70 kambarių rūmuose. Jo senoliai nuo 1473 m. priklauso diduomenei, o šiuo metu jo šeima yra turtinga.

Jo užsienio politika buvo rikiuojama Washingtono pavėsyje. Jis pateisina Chamberlaino susitarimus Miunchene tik todėl, kad jis siekė kovoti prieš komunizmą.

JAV antrosios divizijos vyrai laipinami į lėktuvą, kuris juos iš Austin, Tex., nugabens į Vakarų Vokietiją, vykdant masinio perkėlimo manevrus "Big Lift". Šių manevrų metu bus permesta 504 tonos reikmenų ir 15,000 vyrų.

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4 1/2% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. ..... 9 v. r. iki 5 v. p.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

Lietuvių Meno Ansamblio „Dainavos“

KONCERTAS

DALYVAUJANT VIEŠNIAI IŠ AUSTRALIJOS SOLISTEI **GENOVAITEI VASILIAUSKIENEI**

PROGRAMOJE: Juliaus Gaidelio “Kantata Apie Lietuvą” ir kitų kompozitorių kūriniai.

SOLISTAI: Genovaitė Vasiliauskienė, Nerija Linkevičiūtė, Algirdas Brazis.

AKOMPANUOJA: Dorothy Oldham ir Profesorius Vladas Jakubėnas.

DIRIGUOJA: Stepas Sodeika ir Algis Šimkus.

LAIKAS: 1963 m. lapkričio mėn. 3 dieną 3:30 val. po pietų.

VIETA: Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje, 67th ir So. California Ave., kampas.

BILIETAI GAUNAMI: “Marginiuose”, 2511 W. 69th St. Tel. PR 8-4585. “Dainoje” 3321 So. Halsted St., Tel. CL 4-5656.

“Royal Blue” krautuvėje, 4359 So. Campbell Ave. Tel. BI 7-9475. Cicero — Štangerbergų krautuvėje, 4938 W. 15th St., Tel. OL 6-1096.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

KO LAUKTI IŠ PARTIJŲ?

Lietuvių respublikonų vienetas spalio 12 Lietuvių namuose suruošė diskusijas tema: “Amerikiečių partijos ir Lietuvos byla”. Diskusijoms įvadinius pareiškimus padarė teisių dr. P. Pamataitis, Lietuvių Dienų leidėjas A. Skirius ir teisininkas S. Paltus.

Dr. P. Pamataitis, žvelgdamas iš lietuviško taško, įtikinėjo, kad mums labiau gali padėti respublikonai, kurie ne tik žodžiais, bet ir veiksmais kiečiau priešinasi komunizmui. Respublikonai labiau konservatyvūs, nei ekonominiame nei politiniame gyvenime nesileidžia į nepatikimus eksperimentus. Ir dabartinė administracija patiems jautriausiems krašto reikalams — finansams ir krašto apsaugai tvarkyti pasikvietė respublikonus Kubos krizės metu pats Kennedy nebepasitikėjo savo ambasadoriumi Stevensonu ir į Jungtines Tautas pasiuntė respublikoną McCloy.”

— Aš buvau demokratas, — savo pranešimą pradėjo A. Skirius. — Du kartus balsavau už Rooseveltą, manydamas, jog tai Wilsono tradicijų demokratai. Pasitraukiau iš jų, būdamas jų tarnyboje, kai Rooseveltas Rusijai pardavė rytų Europą ir kitas šalis.

Demokratų partija vis labiau ir labiau infiltruojama komunistų. Neseniai 13 vakarinių Amerikos valstybių jaun. demokratų suvažiavime buvo priimtos rezoliucijos, palankios komunistams, o svarbiausia demokratų organizacija Californijoje — CDC — jas užgyrė. Americans for Democratic Action, demokratų organizacija, propaguoja komunistines idėjas.

Jei Kennedy bus perrinktas prezidentu naujam terminui, lais vasis pasaulis greičiausia praras ir Pietų Ameriką.

S. Paltus: “Teisingumo vardan norių paliesti demokratų pusę”. Perbėgęs istoriją, jis įtikinėjo, kad demokratiniai prezidentai buvę didelės asmenybės ir mokyti vyrai. Apie Kennedy susispietę irgi universitetų profesoriai. Rooseveltas atstatė Amerikos ekonominį gyvenimą, tauta jį perrinko 4 kartus. 1952 m. Eisenhoweris laimėjo dėl asmeninio populiarumo. Demokratų partija negali būti bloga.

Negalime prisirišti prie respublikoniško vežimo ir dejuoti dėl pralaimėjimų. Susirišimas su respublikonais reiškia susirišimą su opozicija, nes demokratai dažniau valdo.

Amerika dėl Lietuvos nekariaus, o be karo niekas nepriversrusų išeiti iš Lietuvos. Mums reikia jungtis į abi partijas.

Iš kitų pasisakymų įdomesni šie:

Valiukas: Nei praėjusio, nei šio šimtmečio istoriniai duomenys nerodo, kad demokratai daž niau valdytų. Priešingai, respublikonai turėjo daugiau prezidentų ir ilgiau valdė. Nežinau, kaip galima ginti Roosevelto užsienio politiką? Pokarinėse konferencijose Amerika Lietuvos išlaisvinimo klausimo niekur nekėlė. Eisenhoweris kaltinamas dėl Vengrijos, bet juk tautas parduoti lengviau, negu jas išvaduoti. Iš visų pokario valstybės sekretorių pavergtųjų reikalus stipriausia gynė John F. Dul'es. Jis pirmasis liudijo Kersteno komisijos tyrinėjimuose. Palyginkite Eisenhowerio ir Kennedžio “Pavergtųjų tautų” savaitės proklamacijas ir pamatysite skirtumą.

Reikia eiti į abi politines partijas, tačiau tos lietuvių politinės grupės, kurios nieko nedaro Lietuvos išlaisvinimo reikalui, nurašytinos į nuostolius.

Archit. Ed. Arbas: Priklausydami politinei partijai, pirmoje vietoje įkime lietuviais.

J. Andrius: Demokratai pakenčiamai tvarko vidaus reikalus, užsienio politika jiems nesiseka. Mums pirmoje eilėje turėtų rūpėti ne savas kailis, bet tarptautinės politikos klausimai.

Dr. J. Jusionis: Balsuoju už žmogų. ne už partiją.

P. Mordus (senosios kartos lietuvis): Jei žmogus turi gerą mokslą, bet neskiria gera nuo blogo, velniam tas ir mokslas.

K. Liaudanskas: Eisenhoweris iškilo per savo žmoną.

J. Gliauda: “Amerikiečių partijos ir Lietuvos byla” tema liko nenagrinėta. Šia tema reikia suruošti diskusijas.

KULTŪRINĖ MISIJA

Los Angeles lietuvių organizacijos, atsiliepdamos į Eglutės talkos komiteto kvietimą, viena po kitos jungiasi į talkininkų eiles. Pastaruoju metu su 10 dol. auka atėjo Santa Monica lietuvių klubas, kuriam pirmininkauja judrus visuomenininkas Alb. Markevičius. Anksčiau savo aukas prisiuntė ALB apylinkė — 25 dol. DLK Birutės dr-ja — 10 dol., LRKSA kp. — 5 dol.

Ypatingai reikia pasigėrėti Lietuvių B-nės apylinkės veikla. Lietuviško darbo baruose ji varo pagrindinę pradalgę. Per eilę metų lituanistinio švietimo paramai ir kultūrinio darbo ugdymui B-nė skyrė ne šimtus, bet tūkstančius dolerių. O tie doleriai surenkami ne aukų forma, o sunkiu, dažniausia pačių valdybos narių darbu, k. t. ruošiant koncertus, Naujųjų Metų sutikimus, piknikus ir t.t.

Liet. Rašytojų dr-jos valdyba, ieškodama mecenatų sekančių metų literatūros premijai, savo akis nukreipė irgi į lietuviš kąsias organizacijas, o pirmoje eilėje į Lietuvių B-nę. Šimto dolerių čekis jau, regis, išrašytas. Pažadėta ir daugiau.

Kolonijos gyvenimo be Bendruomenės įsivaizduoti jau nebeįmanoma. **Vn.**

Los Angeles LFB rudeniniame išvažiavime dalyviai vaišinasi magnolijų pavėsyje; prie stalo sėdi archit. Ed. Arbas, rašyt. J. Gliauda, B. Graučinis, L. Lašas, N. Dumbrytė (viešnia iš New Yorko) ir kt.

STEIGTAS TENISO SPORTO KLUBAS

Dabartinio Los Angeles sporto klubo Banga teniso meisterio Vytauto Gedgaudo ir jo tėvo Česlovo Gedgaudo iniciatyva spalio 13 d. įsteigtas Californijos Lietuvių Sporto klubas.

Susirinkimas vyko Bendruomenės namuose. Sus-mą pradėjo Vyt. Gedgaudas. Į prezidiumą pakvietė Algirdą Gustaitį, Antaną Polikaitį, Rimtautą Dabšį, Česlovą Gedgaudą, pirmininkauti A. Gustaitį.

Pabrėžus, kad steigiant naują tenisininkų sporto klubą visai nenorima trukdyti Bangos sporto klubo veiklos. Gražiai reiškėsi tik tenisininkai, kelinti metai pravesdami varžybas, kasmet augdami skaičiumi ir kokybe. Dabar Californijoj yra bent 30 tenisininkų, jų tarpe Bangos teniso meisteriai (Ričardas Ringys, Antanas Polikaitis, Petras Armonas, Vytautas Gedgaudas). Į šių metų pirmenybių varžybas pažadėjo įsitraukti buv. Lietuvos teniso meisteris Jakutis, dabar gyvenantis San Francisco mieste. Norima rungtynių su kitų tautybių teniso klubais, kaip estais, latviais, amerikiečiais. Veikiant kaip sporto klubo sekcija, negalima pasiekti norimo lankstumo. Kitais metais norima pasiųsti savo atstovą į visos Amerikos lietuvių teniso varžybas.

Ypač džiugu, kad paskutinysis Bangos sporto meisteris yra vos 17 metų jaunuolis (Vyt. Gedgaudas. Jis lengvai nurungė visus varžovus turinčius nemažą patyrimą.

Išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: Česlovas Gedgaudas — pirm., Antanas Polikaitis sekret., Algirdas Gustaitis — iždin. Pranas Baltakis valdybos narys San Diego, kur yra keletas veiklių lietuvių tenisininkų.

Visi užsiregistravę tenisininkai paskirstyti į dvi grupi. Pirmon (geresniųjų) pakliuvo 16, antron (silpnesniųjų) grupėn pakliuvo 14 žaidėjų. Pirmenybių žaidynės 1963 metams tuoj bus pradėtos. Žaidžiama vieno minuso sistema.

Jauniausiai Californijos lietuvių organizacijai, Teniso Clubui (pasiliko Bangos vardą), linkime geriausios sėkmės. Reikėtų įsteigti lietuvaičių tenisininkių vienetą. Kodėl mūsų šaunios lietuvaitės Californijoje nesiima iniciatyvos? **Te.**

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kenosha, Wis.

GRAŽI PARAMA

LB Kenoshos apylinkės valdyba, susirinkus į valdybos posėdį, nutarė, kad atkurta apylinkėj lituanistinė mokykla. Ją globos LB Kenoshos apylinkė. Ji mokyklos išlaikymui paskyrė $250. Švietimo vadovo pareigas sutiko eiti valdybos sekr. St. Valaitis.

Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas yra prašomas visais mokyklos reikalais kreiptis į švietimo vadovą. Kartu valdyba nuoširdžiai ragina visus lietuvius tėvelius, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikučius, leisti į lituanistinę mokyklą. Metinis mokyklos išlaikymas sudarys apie 500 dol. Valdyba yra numačius, kad pusę šių išlaidų kas metais pajėgs apmokėti LB Kenoshos apylinkė.

O kurie tėvai neturės iš ko apsimokėti už savo vaikus, jie bus atleisti nuo mokesčio.

NAUJAS ŠIMTININKAS

Genė ir Tadas Baužai, nelauk dami LF rinkliavos, kuri kolonijoj įvyks lapkričio mėnesį, LF Kenoshos komiteto kasininkui jau įteikė 100 dol., tapdami LF nariais.

Baužai yra pavyzdingi lietuviai ir dosnūs mūsų tautiniams reikalams. **B. J-ka**

—o—

43 BALTIEJI TĖVAI VATIKANE

Net 43 Afrikos misijų atstovai, priklausą vadinamam Baltųjų Tėvų vienuolynui, dalyvavo ja Vatikano visuotiniame susirinkime. Iš jų 9 arkivyskupai, 33 vyskupai ir vienas apaštališkasis prefektas. Iš viso Vatikane suvažiavime dalyvauja 78 Afrikoje gimę vyskupai; jų net 68 priklauso koptų apeigoms.

—o—

Didieji dvasios pakilimai tegalimi nuošalume ir tyloje.

— A. Graf

Dr. Linus Pauling, laimėjęs 1962 m. Nobelio taikos premiją. Jis 1954 buvo laimėjęs Nobelio premija chemijoj. Dabar Pauling dirbs demokratų studijų centre Santa Barbara, Calif.

vadovaujama lietuvių katalikų parapijų Pittsburgne ir apylinkėje, transliuojama iš galingos stoties

VAKARŲ PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ

RADIJO VALANDA

WEDO

Mckeesport, Pennsylvania

kas sekmadienį nuo 1:35 iki 2:00 valandos popiet.

BANGA 810

Visais reikalais kreipkitės adresu: **Lithuanian Catholic Hour W E D O. McKeesport, Pa.**

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

DU NAUJI TERROS LEIDINIAI

—o—

MARIUS KATILIŠK'S

Šventadienis už Miesto

Stambi novelių knyga, 17 įvairaus didumo kūrinių, rinktinių iš visos M. Katiliškio kūrybos, jų tarpe **Šventadienis už miesto, Kaimiška detalė, Duobkasiai, Žiema, Apie Jonką čigoną** ir kt. Pažįstantiems autorių iš ankstesnių veikalų **(Užnovėja, Miškais ateina ruduo, Išėjusiems negrįžti)** ši knyga nereikalinga atskiro pristatymo, visiems kitiems — ji maloni naujiena.

Knygą iliustravo dail. A. Kurauskas. Išleidimas — liuksusinis. Kieti apdarai, 356 psl., kaina — $5.00.

SALLY SALMINEN

KATRYNA

Išgarsėjęs romanas; puiki ir nepaprastai įdomi knyga iš Baltijos jūros žvejų gyvenimo. Knygoje vaizduojama suomė mergaitė, suvedžiota aukšsaburnio jūreivio pažadų ir nelaimingai nutekėjusi į tolimas salas, kur ir likusi tarp šiurkščių ir nesvetingų žmonių. **Katryna** yra pirmasis Sally Salminen romanas, tiek stiprus ir įdomus, kad autorę, vargše emigrantę New Yorke, per vieną naktį padarė garsią, nulėmė tolimesnį jos gyvenimą. Knyga gražiai išleista, kietuose apdaruose, dail. A. Kurausko pieštu aplanku, 565 psl., kaina — $5.00.

Užsakymus ir pinigus siųskite

''DRAUGAS''
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Platinkite “Draugą”

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226

Vedėjas E. BUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 valandos.

VALANDOS
Pirmad nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. nuo 9 iki 4 v. po piet
Trečiad. uždaryta visą dieną.
Ketvirt. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. nuo 9 iki 8 po piet
Šešt. nuo 9 iki 12:30 po piet

4½% on investment accounts

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.
Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

CHIGAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave. GRovehill 6-7575 Chicago 36, Illinois

Member of Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Salomonie upei ties Portland, Ind., išdžiuvus trys dviratininkės važiuoja upės vaga. Portland nuo rugpiūčio 20 d. nebuvo lietaus. 1961 m. ta upė šioj vietoj taip patvinus, kad padarė daug nuostolių.

NAUJI IŠRADIMAI TELEVIZIJOS SRITYJE

Kiekvienai metais tobulėja elektroniniai išradimai. David Scott — laikraščio redaktorius, skelbia, kad už metų rinkoje pasirodys televizijos paveikslus perduodą magnetefonas. Jis išrastas Anglijoj. Tas magnetefonas galės televizijos juostelėj perduoti per teievizijos aparatą įvairias programas. Jis kainuos labai nebrangiai — vos 175 dol. ir gerai priims visus rodomus paveikslus. Taip kaip filmus galime ir po 20 metų matyti, taip tas magnetefonas užrašys ir perduos ekrane filmus. Tereikės įjungti jį į televizijos aparatą ir jį matysime. Iki šiol tai kainuodavo tūkstančiai, nes sulyginti elektrinius ir mechaninius elementus sunku ir brangiai kainuoja. Vien tik juostelės padarymas 15 minučių laikui kainuoja $70. Tą stebėtinai gerą instrumentą išrado Telcon bendrovė. Yra dar paslaptis, kaip magnetefono galvutė išdirbta, kuri priima garsią ir per duoda paveikslą. Paslaptis dar laikoma, iki išradėjai paleis plačiau į rinką visą įrenginą.

30 metų jaunuolis Norman Rutherford, vienas iš pagrindinių smegenų elektroninėj srity šiame išradime visą tai pademonstravo kompanijai. Jis įjungė į televizijos veikiantį aparatą, užrekordavo visą programą ir po to vėl ją iš naujo, jau per jo mechanizmą perleido į ekraną. Paveikslas nors truputį neryškus, balsas kiek virpėjo, tačiau mokslininkas tvirtina, kad jis tuoj bus išlygintas. Mokslininkas aiškina, kad matomi paveikslai dar nėra fokuse ir vertikalinės linijos maišosi, tačiau nenusiminkit, laike 5 metų bus pirmos klasės paveiks lai ir švarus balsas. Jis paėmė 1920 m. pagamintą filmą ir per davė.

Telcas kompanija dabar gamina keturių eilių magnetefonus—stereo. Bet nuo dabar gamins tokius pat, tik su dviem galvutėm, kurių viena priims garso signalus, kita televizijos vaizdus. Ir jos bus įkinkytos vienu kartu veikti. Įjungti tokį magnetofoną į televizijos aparatą būsią labai lengva. Visam tam magnetefono aparatui veikimui tereikės dviejų megociklų stoties, kurį padarys 405 linijas. Dabar Europoj ir Amerikoj naudojama nuo 525 iki 625 linijų. Toks dažnumas kaip 405 užteks geram paveikslui išvystyti.. Didžiausia problema mokslininkui esą, kaip išvystyti pigiau ir gerai tuos dažnumus. Dabar 60 per sek., o naujas tas aparatas turės veikti dvigubai — 120 ir per 30 minučių pagamins 9 tūkstančių pėdų juostą. Bet tai nebus sunku, nes magnetofonas naudos špulę, kurioj telpą 13,500 pėdų ir užteks 45 minutėm. Visam šitam darbui atlikti kainuos neperdaug pinigų. Bus vienas aparatas — magnetefonas, arba iš trejų dalių — televizijos kamera, magnetefonas ir televizijos ekranas.

Laikui bėgant bus taip ištobulinta, kad žmonės galės filmuoti užrašyti ir pasidėti visą savo gyvenimą. Tai stebėtinai geras atminimas, ypač visuomeninėj, politinėj ir mokslinėj srityje. **B. Brazdžionis**

—o—

Pasisakykime prieš šnipų lizdą

Spalio 15 d. Chicago Daily Tribune pranešė, kad prez. Kennedy ir sovietų komisaras Gromyko susitarė įsteigti Sovietų Sąjungos konsulatą Chicagoje.

Nėra abejonės, kad naujasis konsulatas bus šnipinėjimo, sub versijos ir bolševikinės propagandos lizdas pačioje Jungtinių Amerikos Valstybių teritorijos širdyje. Negali būti abejonės ir dėl to, kad vieną iš svarbiausių šio konsulato uždavinių vykdys jo lietuviškasis skyrius. Šnipinėjimas, šantažavimas, šmeižimas, skaldymas ir demoralizavimas, — štai, kuo jis užsiims tarp Chicagos lietuvių ir jų gau sių organizacijų bei institucijų.

Reikalas yra mums, JAV-bių, o ypač Chicagos, lietuviams be galo svarbus. Turime skubiai veikti ir visais įmanomais būdais protestuoti, kad laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje nebūtų įsteigtas Lietuvos pavergėjo lizdas. Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvių Demokratų Lyga, Lietuvių Bendruomenė ir visos kitos lietuvių organizacijos turi tuoj siųsti protestus JAV-bių vyriausybei ir organizuoti masinius lietuvių mitingus su tikslu dešimtimis tūkstančių balsų prašyti atšaukti susitarimą su Gromyko. Veikime tuoj pat, kad nebūtume pastatyti prieš įvykusį faktą. **K. Gaižutis**

CLASSIFIED GUIDE

Paskolos, perkant namus, daromos ligiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

KERELIS BROS. Construction Co.

LIETUVIŲ STATYBOS FIRMA

Projektuojam ir statom įvairius pastatus. Sutvarkom prieš miesto nuostatus nusižengimo (violations) problemas.

2301 WEST 69TH STREET, CHICAGO — TEL. RE 7-8949

ĮSIGYKITE DABAR!

KRISTAUS GYVENIMAS

knyga 965 psl., parašyta

PROF. GIUSEPPE RICCOTTI

Iš italų kalbos išvertė KUN. P. DAUKNYS, MIC.

Spausdino Nidos spaustuvė Londone. Įrišta kietais puikiais viršeliais

Tai yra pirmas toks platus mokslinis veikalas apie Kristaus gyvenimą lietuvių kalboje. Ši knyga yra išversta į 23 kalbas.

Knygos kaina $7.00

Amerikoje ir Kanadoje pagrindinis platintojas yra

"DRAUGAS"

4545 West 63rd Street

Chicago 29, Illinois

RADIO PROGRAMA

—o—

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po piet. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — Gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Draugas"

HELP WANTED

Reikalingi darbininkai

REIKALINGAS VYRAS popieriaus lankstymo darbui — Cleveland Folder ir Baum mašinos. Geras atlyginimas, atostogos ir draudimas. Po 6 val. ryto skambinkit WEbster 9-3374.

MISCELLANEOUS

MASTER DECORATING

DAŽYMAS — DEKORAVIMAS (VIDUJE ir IŠ LAUKO). UNIJA. DRAUDIMAS

Skambinti Algimantui Dikiniui

Tel. GA 5-5867.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95 Street

Chicago 42, Illinois

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

MOVING

R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

WESTERN AUTO SERVICE

PAGRINDINIS IR SMULKUS AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI

Sav. ST. ŠČERBA LA 3-1790

4318 S. Western, Chicago 9, Ill

4½% current dividend — 5% on investment bonus

INSURED SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION

4½% DIVIDENDŲ MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS

Už 4 metų investavimo bonus mokame 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ½% už kiekvienus metus, 4 metams pračjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. ir Šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.

Trečiad. uždaryta: ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p

FRANK'S T.V. & Radio, Inc.

3240 S. HALSTED STREET

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijos, radio, stereo aparatų. Pardavimas ir taisymas.

Savininkai J. Bendoraitis ir P. Endzelis

Telefonas: CA 5-7252

PASINAUDOKITE

DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikšmingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

CHICAGO 29, ILL. — TEL. LO 5-9500

CONTRACTORS

Namų statyba ir remontai

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2501 West 69th Street

HE 4-7482 436-5151

STANKUS CONSTRUCTION CO.

Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinių projektų.

Ofiso ir namų telefonas

PRospect 8-2013

7203 S. Western Ave.

Chicago 36, Illinois

A. ABALL ROOFING

Įsteigta prieš 48 metus

STOGAI — KAMINAI — RINOS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

Dedame naujas "copper-alloy" rinas. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizuotas. Taip pat taisome senas rinas, išsmalinam ir dažome. Darbas garantuotas.

Visokius stogus taisom, atnaujiname arba naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo nepereis.

Kaminai — Mūrinami, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius į originalius kaminus: tinka gazo, alyvos ir anglies apšildymams. Sulaiko drėgmę.

Dažom iš lauko ir cementuojame. — Pilnai apsidraudę. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos.

Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.

La 1-6047 arba RO 2-8778

DIRBAMA ŽIEMOS METU

HEATING CONTRACTOR

Statome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus.

Vienintėliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL

2431 So. Kedzie Avenue

Chicago 23, Illinois

Ofiso tel. 277-1442

Juozas Žemaitis OL 6-0412

Victor Skade ST 8-9272

Heating Contractor

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Apskaičiavimai nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL.

Telefonas VI 7-3447

4444 S. Western, Chicago 9. Ill.

DĖMESIO

Jeigu jums reikia

GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

DRAUGAS

4545 W. 63rd St, Chicago 29, Ill.

Tel. LUdlow 5-9500

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVĖLIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai. Išleido Kunigų Vienybė. 2 patai vyta laida. Kaina $3.50. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W 63rd St. Chicago 29, Ill.

Puikiai iliustruotos gražios pasakos —

GERIAUSIA ŠVENČIŲ DOVANA

Sonės Tomarienės

Saulės Vestuvės

Vlados Stančikaitės iliustracijos

Kaina 2 dol.

Gaunama DRAUGE

KNYGOS JŪSŲ BIBLIOTEKAI

Balys Sruoga: Dievų miškas, atsiminimų knyga, vienas šiurpiausių dokumentų, parodantis, kas yra laisvė ir kas ateina su pavergimu. Kieti viršeliai, 480 psl. $5.00

Jurgis Savickis: Žemė dega, rašytojo ir diplomato atsiminimai iš 1939—1945 m., kruviniausio ir tragiškiausio mūsų tėvynės ir Europos istorijoje. Apie 870 psl. dviejuose tomuose po $4.50

Jonas Aistis: Apie laiką ir žmones, literatūriniai atsiminimai apie laisvėje kylantį Kauną ir jo kultūrinį kilimą. $2.50

Užsakymus ir pinigus siųskite:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

REAL ESTATE

NAMAI IR ŽEMĖ PARDAVIMUI

Mūr. 2x6 kamb. Gerai užlaikytas namas, Br. P. Naujas šild. $24,500.

Med. 2x6. Rūsys, centr. šild. 45 ir Talman.

Mūr. 1½ auk., 4½ ir 4, tik 8 metų, apsauga nuo potvynio, platus sklypas.

Mūr. 2x4 Br. P. $17,500. Geras susikiekimas.

Mūr. 5 kamb. Moderniška vonia ir virtuvė. 2 bl. nuo Maria High School. $17,500.

Mūr. 2x6 ir 1 kamb. rūsy. 44 ir Spaulding. Namas mokasi pats. $25,000.

Mūr. 6—4—3. 37½ lotas. Centr. šildymas. Blokas nuo Mar. Parko.

Mūr. 6—5—5 ir maisto kraut. Geriausia vieta Br. parke.

Mūr. 1½ a. 6 ir 3. Dideli miegami, 2 auto mūr. garažas. M. P. — $24,000.

Med. 2x4. Švarūs kamb., rūsys, 2 auto garažas. Br. Parke. Nebrangus.

Mūr. 4 butai. 65 p. lotas. Br. Parke. $24,000.

Mūr. 10 butų. 7 metų. Marq. Parke.

ŠIMAITIS REALTY & INSURANCE

2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Apleistas 2-jų aukštų medinis. 3 butai po 4 kamb. ir bizniui patalpa. Tik $6,000.

Kaip naujas 1½ aukšto medinis. 2 butai, 2 įėjimai. 5 ir 3 kamb. $14,000.

Graži, nesena 6 kamb. mūro rezidencija. M. pke. 1½ vonios, 40 p. lotas, šalia garažas. $20,900.

2-jų butų med. Naujas šildymas, platus lotas, arti mūsų. $14,750.

8 metų, 3-jų butų mūras, šalia garažas. Arti parko. $34,900.

50 p. lotas. Marq. p-ke. Prieinama kaina.

Liuksus 6 kamb. mūras. Marq. P-ke. Vyksta į Californią. $25,500.

Gage P-ke. 6 metų plati mūro rezidencija, 6 kamb. Air-condition. Garažas. $24,500.

Brighton P-ke. Biznis, 3 butai. Mūras, 50 p. sklypas. $25,000.

Brighton P-ke. Mūras. 4 kamb. butas. Naujas frontas bizniui. Dėl ligos uždaro. $14,500.

Proga spekuliantui už $20,000 gauti 2 lotus, taverną, 6 kamb. butą ir gerą mūro namą.

Naujas 2-jų butų mūras, Platus lotas, garažas, arti parko. $22,400.

5 butų mūras. $6,200 nuomos. **Garažas. 63** ir California. $48,700.

3 butų mūras. Mūro garažas. Dideli gražūs kamb. Arti ofiso. $31,700.

Naujas 4 kamb. mūras, aukšta pastogė, 35 p. lotas, garažas. Arti M. p-ko. Apsauga nuo potvynio. $18,900.

3 butų mūras ir biznis. $4,600 nuomos metams. Kaina $18,900.

K. VALDIS REAL ESTATE

2458 West 69th Street, RE 7-7200 ar RE 7-8534

Mūr. 2 butai ir pajamos rūsy, 8 m. p. $31,500.

Med 2x6 ir ekstra lotas, Brighton p., Prie bažn. $26,800.

Mūr. 4 butai arti mūsų įstaigos. Garažas. $33,000.

Naujas mūr. 2x6. Gage p. Sutinka keisti į bungalow. $41,500.

Mūr. 3 butai ir taverna, sutinka keisti į bungalow. $31,500.

Mūr. 3 butai po 4 kamb., B. p-ke. Garažas. $22,500.

Med. 6 kamb. Garažas, rūsys, pastogė. M. p-ke. $13,900.

Med. 2x4, garažas. Gražiai išlaikytas. B. p-ke. $14,800.

Mūr. 10 metų, 5 apačioj ir 2 viršuj, puiki M. p. vieta. $26,500.

Mūr. 5 kamb. Rūsys ir garažas, 14 metų, arti M. p. $12,500.

Med. 7 kamb. 4 mieg., garažas, graži vieta. $14,500.

Mūr. 3 butai ir patalpa. Viskas išnuomota. 69 ir Rockwell. $29,500.

Nauj. mūr. 3 mieg., garažas, daug priedų M. p. $18.000.

Mūr. 6 kamb., garažas, naujas šild. 30 p. lotas M. p. $16,800.

A. KAIRYS REAL ESTATE

2501 W. 69th ST., HE 6-5151 ar HE 6-2099

63 ir Maplewood apyl., mūr. 6 didelių kamb. rezidencija. Kilimai. Garažas ir kiti priedai. Tik $16,500

Didelei šeimai ar 2 mažom šeimom daili nuosavybė netoli mūsų įstaigos. Tik $14,000.

4 apartmentų mūras M. pke. Atskiri šildymai gazu. Pirksite nebrangiai.

5 modern. apartmentai ir tuščias 30 p. sklypas Pulaski ir 63 apyl. Tik $34,000.

Netoli M. pko ant plataus sklypo 8 kamb., 5 didelių miegamųjų mūro nuosavybė, 2 modern. vonios, modern. virtuvė, naujas šildymas gazu. $23,500.

71-os ir California apyl. graži originali mūro nuosavybė, apsauga nuo potvynio, mūr. garažas. Savininkui 6 didelių kamb. butas ir $80 pajamų mėn. $22,500.

6 kamb. mūras. Naujas šildymas gazu, modern. virtuvės ir vonia. Garažas. M. p. Tik $16,700.

6 butų mūras. Karšto vand. šildymas alyva, alum. langai. 4 auto mūro garažas. Didelės pajamos. Geroj vietoj. Tik $55,000.

12 butų, graži salė pobūviams, "cocktail lounge", atskiros patalpos susirinkimams, daug įvairių priedų ir įrengimų. M. p-ke. Teiraukitės.

5 ir 4 kamb. 7 metų mūr. 5 kamb. butas savininkui ir $150 nuomos. 2 auto garažas. M. pke. Tik $31,500.

6 kamb. mūr. Moderni virtuvė ir vonia, naujas šildymas gazu, dideli ir gražūs kamb., nuo potvynio apsaugotas rūsys, garažas. M. pke. Labai geras pirkinys už $19,500.

1½ aukšto. 2 po 4½ kamb., 7 metų, mūrinis. 2 atskiri šildymai gazu, alum. langai, nuo potvynio apsaugotas rūsys. Gage pke. Tik $31,000.

Puikus 3 butų namas ant gražaus 50 p. sklypo, M. pke., didelės pajamos. Pirksite už $22,000.

2 po 6 mūr. Brigh. Pk. Platus sklypas, garaž., labai gerame stovyje. Pirksite už $18,500.

Modern. 6 didelių kamb., 2-jų metų senumo rezidencija. Įmontuoti virtuvės pečiai, 2 puikios vonios. Radijo sistema. Platus sklypas. 55-os ir Kedzie apyl. Tik $26,500.

Apynauja 7 kamb. rezidencija. Židinys ir 4 dideli mieg., 2 vonios, labai modern. virtuvė, central. oro vėsinimas, kilimai ir kiti geri priedai. Platus sklypas, garažas. Tik $29,500.

2 po 5 kamb. ir 4 k. mūras, atskiri šildymai gazu, nauja elektra. Bridgeporte. $15,500.

NERIS REAL ESTATE

3924 S. Western Avenue Telef. 471-0321

Apart. mūr. 12 bt., paj. $12,000, kaina 5½ metinių pajamų. Nupirkęs — nedirbsi.

ALG. BUDRECKAS

2742 W. 43rd Street LA 3-3384

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS • APDRAUDA • NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE

2735 W. 71st St. WAlbrook 5-6015

4628 S. Sacramento. 4½ kamb. geras butas ir "cleaner" biznis. Pirkite tik $1,000 įmokėjo. $12,200.

Marquette Parke. Mūr., 4 butai, cent. šild. Geros pajamos. $36,900.

71 ir Rockwell. 2 butai ir tavernos įrengimai. Bargenas. $29,000.

72 ir Maplewood. Mūr. 7 kamb. rezidencija. 4 mieg. Gazo šildima. $16,000.

VAINA REALTY

2617 W. 71st St. BE 7-9515

9 butai po 3½ kamb. Prieinama kaina.

4844 W. Walton Street

Susitarimui apžiūrėti skambinti po 7 val vak.

Tel. HI 7-0651

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS & HANDLES

30 & 55 gal. Free delivery

5757 S. Halsted & 5622 S. Racine

Tel. 224-4362 • 434-1113

OPPORTUNITES

(Progos)

Parduodama taverna su visais įrengimais, Bridgeporte. Gerai veikiantis biznis prie kampo. Skambinti 247-9390, po 12 val. po piet.

Groserių ir mėsos krautuvė, su mūr. namu. Pardavimo priežastis — kiti interesai. Šv. Gall parap. 5 kamb. užpakaly, ½ rūsio, 2 "walk-in" šaldytuvai, garažas. Susitarimui skambinti RE 5-6463.

A. Norkus Real Estate

2405 W. 51st St. WA 5-5030

Apdraudų Agentūra

Patarnauja visais draudimo reikalais

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

Cicero, Parkholme, 2 aukšt. 3 but. mūr., maži įmokėjimai. Savininkas duos antrus morgičius. Tik $28,500.

Cicero, 2 aukšt. mūr., 5 but ir valgykla, virš $500.00 mėn. pajamų iš nuomų. Savininkas išsikelia į Arizoną. Tik $42,500.

Cicero, kampinis 1 aukšt. mūr., virš 2,000 kv. pėdų, puiki vieta restoranui ar "Dime store" krautuv. Artimiausia "Dime store" tik už 2 mylių.

ŠATAS REALTY

4936 W. 15 St., Cicero

Tel: OL 6-2233; OL 2-8907

Mūr. 1—5½ ir 1—5 k. Brighton Prk. 33 skl. Viskas modern. $25,300.

Mūr. 2 — 6, arti mok ir bažn. Brighton Prk. Naujas gazo šild. Gar. 30 pėd. skl. $27,000.

100x134 pėdų skl. prie 162 ir Cicero, Oak Forest, Ill. $3,500.

2 med. namai, geram stovy. 11 butų ir taverna. Virš $500 paj. mėn. Town of Lake. $26,000.

ŠIMKUS

REALTY — NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood Ave.

Telef. 254-7450 arba 927-2046

AR EINATE PENSIJON? Čia jums geras 5 kamb. mūr. namas. Apyl. 28-tos ir Trumbull. 2 maš. garažas. 50 p. sklypas. Gazu apšildomas Gražus daržėlis. Kaina $11,300. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

DĖMESIO, DĖMESIO!

Mirus savininkui, Marquette Parko gražioje biznio gatvėje, tuojau parduodamos 2 mūrinės krautuvės. Teirautis vakarais po 6 val. telefonu HE 4-7127.

Skelbkitės "Drauge"

NEATSARGUS PASIŪLYMAS, SUKĖLĘS AUDRĄ VOKIEČIŲ SPAUDOJE

Kelis mėnesius Vokietijos viešąją nuomonę jaudino prof. Hofstaeterio iškelta mintis: reikia atsisakyti nuo nacių nusikaltėlių baudimo. Bylos, puolimai spaudoje, vieši susirinkimai ir visa be rimtų diskusijų

V. ALSEIKA, Vokietija

Kiekvienas kraštas turi savo rūpesčių, viešo susidomėjimo temų, skaudulių, tokioje Vokietijoje dažnai jaudinančių viešąją nuomonę. Ar valstybė kišasi į piliečio gyvenimo sferą ir kišasi daugiau, negu leista valstybės pagrindiniuose įstatymuose? Ar Vak. Vokietijoje ne per lengvabūdiškai žvelgiama į nacizmo palikimą, ar toleruotina, jei svarbiose įstaigose, pvz. saugume, svarbius postus užima buvę žymūs nacių pareigūnai bei gestapininkai ir ar įmanoma lengvai palaidoti praeitį su visais naciniais žiaurumais?

Tai tik kelios temos ir jos nuo pernykščio "spiegelinio" skandalo dar ir šiuo metu jaudina viešąją nuomonę.

Skandalai gimsta Hamburgo mieste

Spauda ir paskiri asmenys — tai pagrindiniai tų visų bangavimų kaltininkai. Juk ne kas kitas, kaip spauda ("Die Zeit" savaitraštis Hamburge) iškėlė vad. telefoninių pasikalbėjimų (ir laiškų) tikrinimo "aferą", o psichologinio instituto Hamburgo universitete direktorius prof. dr. Peter R. Hofstaeter dar nuo birželio mėn. dienų vokiečius jaudina, iškėlęs — ir vėl tame pačiame Hamburgo "Die Zeit" — vadinamo praeities nugalėjimo klausimą. Beje, matome, kad visi "skandalai" (ir "Der Spiegel" pasirodo Hamburge) kyla kaip tik Hamburge, taigi mieste, kuriame susitelkusi įtakinga Axel Springerio ir kt. leidžiama masinė spauda su milijoninio tiražo "Bild" priešaky ir kur viešąją nuomonę žymiai veikia abu savaitraščiai, atstovaują neoficialiąją krašto opoziciją — "Die Zeit" su "Der Spiegel" — ir šiuo požiūriu su Hamburge negali susilyginti joks kitas Vokietijos didmiestis.

Galimas dalykas, opozicinių strėlių laidymas iš didžiausio vokiečių uostamiesčio Bonnos sienų link sietinas ir su Hamburge įsigalėjusiais socialdemokratais, nors esama duomenų, kad hamburginę masinę spaudą savo žinioje turėtų ir ją lemiamai veiktų SPD žmonės.

Vokiečių psichologo sukeltoji audra Vokietijoje

1913 m. Vienoje gimęs ir Hamburge ramiai dirbęs psichologas prof. P. R. Hofstaeter prieš kelis mėnesius net ir negalvojo, kad visoje Vokietijoje ir iš dalies užsieny bus kalbama apie "Fall Hofstaeter", atseit, apie jo sukeltą audrą, skandalą ar, kukliau kalbant, diskusijas. Birželio 14 d. "Die Zeit" savaitraštis paskelbė minėto psichologo rašinį, kurį buvo jam atgal grąžinęs vienas radiofonas. Laikraščiui pasirodė, esą, svarbu, kad profesoriaus klausimai iš viso būtų iškelti į viešumą.

Kokios profesoriaus tezės, sukėlusios maišatį ir ne tik triukšmą spaudoje, plačias diskusijas, bet radusios atgarsį ir susirinkimuose? Jis teigė, kad praeitis nėra įmanoma nugalėti, pasauly je nesą tautos, kuri kada nors būtų nugalėjusi savo praeitį. Jo nuomone, praeitis pėda pėdon seka dabartį ir ką mes atliekame šiandien, tai už poros metų jau bus galima laikyti praeitimi.

Tačiau daugiausia aistrų bei pasipiktinimo nuomonių sukėlė profesoriaus teigimas, susietas su nacių laikmečio nusikaltėlių teisimu. Jis sako, kad įvairių žudikų bei kacetų prižiūrėtojų bylų dar būsią tiek daug, kalėjimo bausmės sieksiančios tūk stančius metų, ir jis klausia: o kas iš to? Ar po to vokiečiams palengvėsiančios mintys apie Auschwitzo stovyklą? O štai ir profesoriaus didžioji "bomba": valstybė neturėtų toleruoti nusikaltimų, tačiau ji turėtų atsisakyti nuo nusikaltėlių baudimo, nes "nusikaltėliai turės atsakyti prieš Dievą".

Protestuoja vokiečiai ir žydai, keliamos bylos

Taigi Hamburgo psichologas reikalavo nebekelti bylų dėl nusikaltimų, įvykusių prieš 18 ir daugiau metų, o jo vienas argumentų buvo tai, kad, esą, nežmoniški aktai ir jų vykdytojai neįmanoma nubausti paprastais teismais ir kad tai sudarą dar pavojų, jog nedaugelio buv. nusikaltėlių sąskaiton galėtų būti apraminama didesnių žmonių masių sąžinė. Visą praėjusią vasarą bei rudenį stebėjome protesto balsus, o liberalų studentų sąjunga Hamburge buvo sukvietusi specialų susirinkimą, kuris baigėsi su triukšmu. Vak. Vokietijoje leidžiamas žydų laikraštis "Allgemeine Wochenzeitung der Juden in Duetscnland" šaukėsi Vokietijos elito, kad šis protestuotų prieš Hamburgo profesorių. O pats audros sukėlėjas neturi ramybės ir namuose, beveik kasdien jis išgirsta grasinimus telefonu, gauna laiškus su tokiais epitetais, kaip "nacinė kiaulė" ar "prakeiktoji bestija žmogaus pavidale". Žinoma, profesorių pavadinti naciu kiek juokinga, nes Hitlerio laikmečiu jis turėjęs sunkumų, jis nėra nei antisemitas, nei fašistas, nei autoritetinių režimų šalininkas, jis savo kolegų — mokslininkų tarpe turi tokius vardus, kaip Buehler, Alexander, Kimball, Allport ir Lazarsfeld, o Hamburgo universitete jis buvęs Sterno ir Bondy įpėdiniu.

Pasauly toliau gerinamos masinio žudymo priemonės

Tas pats profesorius savo garsiajame straipsnyje buvo iškėlęs dar ir kitas mintis, kurios teigiamai vertinamos. Pvz. jis primena šių laikų naujuosius ginklus, masinę raketų gamybą ir klausia, ar tų ginklų, skirtų žudyti žmonių masėms negalima palyginti su kacetuose vykdytu masiniu žudymu, kad ir gazo kamerose? Juk daug kam šiandien atrodo, kad numesti atomines bombas ar kitus šaudmenis jau bus kariškas žygis, tad, tam tikroms aplinkybėms esant, tai laikytina pateisinamu dalyku.

Tačiau čia paminėta mintis didesnio dėmesio nesukėlė, ir viešoji nuomonė Vokietijoje profesorių toliau puola, kaip jis gali siūlyti nutraukti nacių — žudikų bylas. Dar erzelį sukėlė ir tai, kad Hofstaeter laišku kreipėsi ir į vokiečių radikalų ir aiškiai antisemitų laikraštį "Deutsche Nationalzeitung", o tai daugelio laikoma vargiai pateisinamu ramaus intelektualo, juo labiau profesoriaus žygiu.

Vietoje esminių diskusijų — tyrinėjimai ir puolimai

Vokietijoje atsiradęs triukšmas dar kartą įrodo, kad krašte nėra lengva, ypač profesoriui su nemažu patyrimu mokslo srityje, išeiti į viešumą ir sukelti esmines bei produktingas diskusijas. Visuomenėje jaučiama dar daug emocijų bei šiaip politinių aistrų. Taip, kiekvienam ir psichologijos profesoriui negalima drausti viešai kelti mintis, tačiau tai reikalinga atlikti aiškiai ir tokioje formoje, kad skaitytojai būtų įtikinti ir įsisąmonintų keliamose tezėse. Dabar ką gi pastebime? Perdaug aistrų spaudoje, visa "byla" tyrinėjama ir tai, atrodo, galės atsiliepti ir profesoriaus karjerai.

Daug prisidėjęs prie šio triukšmo, "Die Zeit" savaitraštis neseniai jau baigė visas diskusijas, pareikšdamas sutinkąs ir su profesorium ir su daugeliu skaitytojų, kad iš esmės negalima taikyti amnestijos, ypatingai didžiųjų nusikaltimų kaltininkam. Tai tiek dėl Hofstaeterio. Visas jo sukeltas triukšmas tai tik viena visuomenės bangavimų grandžių. Netenka abejoti, kad dar ilgesnį metą būsime ir naujų diskusijų ir naujų svarstymų dėl nelemtojo nacinio laikmečio liudininkai.

Maroko kabineto šefas Ahmed Reda Gueira tiesia ranką Alžirijos atstovui Mohammed Yazid, svarstant Alžirijos ir Maroko sienų klausimą Marrakech mieste, Maroke.

Aberdeen, S. D., miestas paminėjo 1 mėnesio sukaktį, kai čia gimė penketukas. Didžiulį paradą stebi penketuko tėvai Fischer.

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

VILNIAUS DIENĄ PRISIMINUS

Tradicinis Vilniaus dienos minėjimas šiemet įvyko spalio 6 d. Jaunimo Centre. Jį surengė visos žymesnės Chicagos organizacijos, bet iniciatyva priklauso Vilniaus Krašto Lietuvių sąjungai, jos valdybai ir pirm. V. Šimkui, kuris parodė, kaip reikia organizuoti tokią šventę, kad ji pilnai pasisektų ir visuomet pasiliktų tradicine Vilniaus diena Chicagoje!

Minėjimo dieną tūkstantinė minia žmonių užplūdo Jaunimo Centro aikštę. Organizacijos gausiai atsiliepė dalyvių skaičiu mi. Pamaldoms išsirikiavo 20 organizacijų su savo vėliavomis. Jėzuitų koplyčia sutalpino vos pusę norinčių dalyvauti pamaldose. Kun. Br. Markaitis, SJ, pasakė specialiai parinkta tema pamokslą apie Vilnių ir jo šventoves. Pamaldų metu gie dojo sol. G. Peškienė ir Vyčių choras, akomp. F. Strolia. Prie paminklo už Lietuvos laisvę pagerbimo iškilmėse dalyvavo Don Varno ir Dariaus Girėno postai ir kiti atstovai. Vainiką padėjo prie laisvės paminklo: K. Stankienė, G. Sirutienė, prof. St. Dirmantas ir prof. V. Biržiška, o aukurą uždegė A. Stankus ir D. Šukelytė ir Noreikaitė. Liet. Kurėjų Savanorių s-gos pirm. J. Tamulis tarė pasveikinimo žodį. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Salėje minėjimą atidarė Val. Šimkus, pasveikindamas ir pasidžiaugdamas, kad lietuviai myli savo sostinę Vilnių ir Vilniaus kraštą, jei taip pripildė sausakimšai erdvę salę. Paskelbė Vilniaus Kr. s-gos vardu $1,000 premiją už kolektyvinę knygą apie Pietų —Rytų krašto Lietuvos sienas.

Minėjimo programą pravedė A. Petkauskas, pakviesdamas klabėti dr. P. Daužvardį, Alto atst. dr. P. Grigaitį, ukrainiečių atstovą, kurio kalbą vertė Česna, LB CV pir. J. Jasaitį ir pagrindinei kalbai — J. Voldemarą. Visi kalbėjo trumpai, aiškia iir viltingai, kad publikos būdavo dažnai pertraukiami jų žodžiai. Tokio įspūdingo minėjimo retai galima matyti mūsų salėse. Svarbiausiai, kad buvo kalbėta tūkstančiui žmonių šią Vilniaus dieną!

Scenos papuošimą labai vykusiai padarė jauna dail. D. Virbickaitė. Dainavo sol. D. Stankaitytė, sol. Alg. Brazis ir Vyčių choras, dir. F. Stroliai. Akomp. M. Motekaitis. Deklamacijas ir pranešimus padarė akt. Alf. Brinka.

Pabaigai visa salė pritarė gie smei "Lietuviais esame mes gimę", o minėjimas buvo pradėtas JAV himnu. Žmonės skirstydamiesi kalbėjosi: tikrai negaila praleistų 3 val. laiko. Būt gera, kad šita tradicija būtų pakartota kiekvienais metais ir taip gražiai bei skaitlingai suorganizuota, kaip šioji, kurią tvarkė daugumoje Vilniaus Krašto Lietuvių sąjungos Chicagos skyrius. Jiems garbė ir visuomenei padėka.

Antanas Gintneris

—o—

PASITRAUKIA GUARDINI

Romano Guardini, vienas pirmaujančių dabarties katalikų teologų — rašytojų Vokietijoje, tą pakviestas jėzuitas Karl jau yra sulaukęs 78 m. amžiaus Rahner, Innsbrucko universiteir pasitraukia iš profesoriavimo to profesorius, dabar vienas iš Miuncheno universitete. Į jo vie Vatikano suvažiavimo ekspertų.

A. † A.
JURGIS PUKELIS

Gimęs 1937 m. rugsėjo 6 diena Lietuvoje, Raseinių apskr., Kelmės valsč., Prušinskių dv., tragiškai žuvo South Carolina š. m. spalio 13 dieną. Po gedulingų pamaldų Šv. Petro bažnyčioje, Baltimorėje, velionis buvo palaidotas National kapinėse spalio 17 dieną.

Dideliame liūdesy liko tėvai Vanda ir Marijonas Pukeliai ir sesuo Danutė.

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

A. A.
ANNA MILASZIUS
(PAGAL TĖVUS PILKIS)

Gyveno 3318 So. Morgan St.

Mirė spalio 20 d., 1963, 1:40 val. p. p.
Gimė Chicagoje, Ill.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Gubertas, sūnus Raymond, marti Helen, anūkas Alan, sesuo Monica Stankus, švogeris Petras su šeima, brolis Antanas, brolienė Anna su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų Dr-jai.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituanica ave.

Laidotuvės įvyks ketv. spalio 24 d., iš koplyčios 8:30 v. ryto bus atlydėta į Šv Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Vyras, sūnus, marti, anūkas ir kiti giminės.

Laidot. direkt. Ant. M. Phillips. Telef. YArds 7-3401.

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽIAUSIOS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

MIDLAND SAVINGS
5½%
Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms
ATIDĖKITE TAKSUS
MIDLAND SAVINGS įvedė naujos rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rašykite dėl informacijų, kaip taksai gali būti atidėti net ateinantiems metams, kai Jūs gaunate net iki 5¼% dividendų. Dabar mokame 4½% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5½% gaus pagal 8 metų planą. Visos sąskaitos apdraustos iki $10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.
MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. CL 4-4470

Remkite "Draugą"

PADĖKA
A. † A.
ANTHONY SVEIKUS (Šveikauskas)

Mūsų mylimas sūnus ir brolis mirė 1963 m. rugsėjo mėn. 29 d. ir palaidotas spalio mėn. 2 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į jo poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą. Ypač dėkojame kun. kan. Zakarauskui, kuris palydėjo velionį į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užpraše Šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių.

Dėkojame grabnešiams ir visiems, kurie pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Mažeika-Evans, kuris maloniu patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

TĖVAS, SESERYS IR ŠVOGERIAI

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1963 metų spalio 19 d. mirė mano mylimas brolis, buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas,

A. † A.
PRANAS KAZILIONIS-LINKUS

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioj, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 23 d. iš koplyčios 10 valandą ryto bus nulydėtas į kapines.

Nuliūdęs brolis PETRAS.

Laidotuvių direktoriai A. Petkus ir Sūnus, Telefonas GRovehill 6-2345.

APLINK MUS

× **Lietuvių Kunigų Vienybės** Chicagos provincijos susirinkimas šaukiamas spalio 24 d., ketvirtadienį, 11 val. ryto Šv. Šeimos viloje, (Labdarių ūky), Lemont, Ill. Kun. V. Bagdanavičius, MIC, padarys pranešimą apie New Yorke įvykusį Kunigų Vienybės seimą. Atvykusieji bus kun. Adomino, Šv. Šeimos vilos kapeliono, globojami svečiai.

× **Prel. M. Krupavičius** nuoširdžiai dėkoja visiems jį sveikinusiems jo vardo dienos proga.

× **Studentų at-kų d-vė** yra nutariusi padėti gimnazijos mokiniams anglų, prancūzų, vokiečių kalbose, istorijoj, biologijoj, matematikoj, fizikoj, chemijoj ir t.t. Draugovė turi šių sričių studentų ir mokytojų, kurie sutiko nemokamai pamokyti kas savaitę po valandą gimnazijos mokiniams, kuriems pagalba šiuose dalykuose reikalinga. Tuo besidomį ateikite pen ktadienį, spalio 25 d., 7 val. vakare į Jaunimo Centrą, kamb. 203. Dėl informacijų kreiptis į Rimą Rudį, VI 7-7153 arba Rimvydą Šliažą, CL 4-0647.

× **Ateitininkų sendraugių rudens vakaras** šeštadienį Jaunimo Centre praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Auksiniais lapais išpuošton salėn prisirinko apsčiai senimo ir jaunimo. Šių metų tradicinis sendraugių vakaras itin buvo ryškus savo menine programa, kurią išpildė išimtinai šatrijiečiai. Jai taikliu ir įdomiu žodžiu vadovavo Jonas Šoliūnas. Programos visumą sudarė šilta, kamerinė literatūros ir muzikos šventė, kurioje Dalia Kolbaitė, Julija Švabaitė ir Kazys Bradūnas skaitė savo kūrybos. Sol. Prudencija Bičkienė, akompanuojant Mangirdui Motekaičiui, padainavo keletą savų ir svetimų kompozitorių dainų ir M. Motekaitis paskambino kiek ilgesnį Schumano koncertinį dalyką. Po programos svečiai pasivaišino gausaus bufeto iškeliais ir pasišoko, grojant geram orkestrui.

× **Solistė Genovaitė Vasiliauskienė**, atvykusi iš Australijos ir su dideliu pasisekimu koncertuojanti JAV-se, "Dainavos" ansamblio koncerte lapkričio mėn. 3 d. Maria High School salėje 3:30 val. p. p. pirmą kartą išgirs ją ir Chicagos visuomenė. (Pr.)

× **Solistės Aldonos Stempužienės koncerto** bilietus patartina iš anksto įsigyti Marginiuose, 2511 W. 69th Str., ir Karvelio Prekybos Namuose, 2715 W. 71 st. Koncertas ruošiamas Santaros-Šviesos Feder. įvyksta šį šeštadienį (spalio 26 d.) 8 val. vak. Jaunimo Centre. (Pr.)

× **CICEROJE pas naujus ateivius** išnuomojamas geras 5 kamb. butas su modern. šildymu ir 2 auto garažu. Skambinti OL 6-2415. (Sk.)

× **Kun. J. Vaišnys,** SJ, buvęs 14 metų "Laiškų Lietuviams" redaktorius, šiuo metu studijų reikalais yra išvykęs į Washingtoną. Į Montrealį ketina atvykti lapkričio mėn. Čia jo laukia plati veiklos dirva. Kun. Zaremba yra paskirtas į Braziliją, Sao Paulo, kur jėzuitai steigia naują centrą. Ten jau išvyko kun. J. Kidykas, SJ, ir kun. J. Bružikas, SJ. Kun. Zaremba, SJ, anksčiau yra gyvenęs Čilėje.

× **Justas Lieponis,** Lietuvių Prekybos Namų savininkas, LB Kultūros Fondui paaukojo 25 dol. Auka tuo brangesnė, kada taip trūksta pinigų trečiajam ir kartu paskutiniajam "Aleksandryno" tomui, kurio lankai jau eina per spausdinamąją mašiną. Taipogi spaustuvei atiduotas ir vadovėlis lit. mokykloms. Ir jį leidžia LB Kultūros Fondas.

× **Praeitą sekmadienį** pakrikštytas dr. Vinco ir Aldonos Šmulkščių sūnus Linas-Audris. Kūmai — Stefanija Kisielienė ir dr. Albinas Šmulktys.

× **Uršulė Petraitienė,** gyv. 3231 So. Green st., sekmadienį atšventė 78 gimtadienį. Nors jau vyresnio amžiaus, bet pati viena paruošė gausiai vaišes savo giminėms ir pažįstamiems, kurie suvažiavo mamytės pasveikinti. Į Ameriką atvyko 1910 m. Kilusi nuo Anykščių. "Draugą" ne tik pati skaito, bet užsako ir savo artimiesiems į Kanadą.

× **Jonas Akšys,** o ne Jonas Akštys turi būti, kaip dėl korektūros klaidos neseniai Drauge buvo išspausdinta aprašant apie naują žinomos Simpson Clothes vyriškų rūbų siuvyklos atstovybę, kurios atstovu yra paskirtas Jonas Akšys. Taip pat korektūros klaidą įsivėlė ir į žodį Simpson, ir buvo išspausdinta Simpton.

Jonas Akšys, laikydamas Simpson Clothes atstovybę, turi daug užsakymų ir planuoja Marquette Park rajone atidaryti didelę, modernišką vyriškų drabužių krautuvę. Mums belieka linkėti sėkmės šiam sąžiningam, sumaniam naujam prekybininkui.

× **Patricija Marija Rainytė ištekėjo už Raimundo Cizovskio.** Jų moterystę šv. mišių metu Šv. Jurgio par. bažnyčioje šeštadienį palaimino kun. Jonas Kuzinskas, asistuojamas kun. Prano Kelpšo ir kun. Baltramiejaus Budvyčio. Vakare buvo šaunios vaišės Šv. Jurgio parapijos salėje, dalyvaujant gausiam būriui svečių. Dalyvavo taip pat ir prel. Ant. Martinkus bei visi parapijos kunigai. Patricija yra baigusi Marijos Aukšt. mokyklą. Jaunavedžiai povestuvinėn kelionėn išvyko į Pennsylvaniją.

× **II-sios Š. A. Lietuvių šachmatų p-bės** įvyks Clevelande, lapkričio 28-30 d. P-bės 6 ratų, šveicarų sistema. Į p-bes kviečiami visi FASKo registruoti šachmatininkai; kas iki šiol neregistruotas, FASKo registraciją galės atlikti drauge su įsirašymu į šias p-bes. Dalyvių registracija atliekama per klubus ar pavieniai per p-bių vyr. vadovą dr. Algirdą Nasvytį: 10823 Magnolia Drive, Cleveland 6, Ohio. Tel. RA 1-4191, įmokant po $2 nuo dalyvio. Iš anksto įsirašę bus aprūpinti nakvyne. Įsirašymo terminas lapkričio 23 d. P-bių nugalėtojui teks Lietuvos Laisvės Avilio pereinamoji dovana; įsteigta prof. Igno Končiaus ir a. a. dr. Bruno Kalvaičio. 1961 m. šią dovaną laimėjo Povilas Tautvaišas (Chicagos Neris). Geriausiam p-bių jaunui atiteks dr. A. Nasvyčio pereinamoji dovana. Vienkartinės dovanos: I, II, III v. laimėtojams ir 1, II geriausiems B klasėje, į kurią įeina ir neklasifikuoti šachmatininkai. Pirmenybių dalyviai atsiveža šachmatus ir laikrodžius.

Aušros Vartų ir Kernavės tunto skautės šalpos vajaus talkoje: (sėdi) Viktorija Brazdžionytė, Gina Luneckaitė, Kristina Ruikytė Laima Nainytė, Kristina Klumplytė, Virginija Straševičiūtė, Jovita Normantaitė; stovi: Rūta Vadapolaitė, Gražina Grybaitė, Alma Vaitaitytė, Kristina Sodeikaitė, Nijolė Bernatavičiūtė, Virginija Bobinaitė, Laima Pupelytė. Vajui reikia 1000 rinkėjų. Šios veiklios skautės sutiko jomis būti. **Nuotr. V. Reivyčio**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— J. ir E. Valiukoniai, gyvenę Lawrenc, Mass., persikėlė gyventi į Brighton, Mass. Dabartinis jų adresas: 18 Fairbank st., Brighton, Mass., 02135, telef. ST 2-7858.

— Dr. M. Gimbutienė, Los Angeles, Calif., lietuvių visuomenei XII. 7 Šv. Kazimiero parapijos patalpose skaito paskaitą "Lietuvių tautos kilmės problema".

KANADOJE

— Dr. J. Mališka, žymus odontologas, pakviestas dėstyti į Montrealio un-tą. Jis yra studijavęs Belgijoj Liuveno un-te ir baigęs Montrealyje. Būdamas Belgijoj dalyvavo visuomeninėj lietuvių veikloj. Dabar profesinio darbo gausumas neleidžia joje aktyviai dalyvauti.

BRAZILIJOJE

— Dr. Henrikas Nadolskis, baigęs universitetą S. Paulyje, pakviestas Sao Paulo un-te dėstyti portugalų k. ir literatūra.

— Halina Mošinskienė ruošia spaudai savo pirmą knygą "Ošiančios pušys". Manoma spausdinti Sao Paulo mieste.

AUSTRALIJOJ

— Adelaidės Kultūros Fondo rengiamas II-is tautinių šokių koncertas įvyko spalio 20 d.

— Lietuvių Katalikų Žurnalistų būrelio pasikalbėjimas dabarties temomis įvyko spalio 19 d. 7 v. v. LK Centre.

NORVEGIJOJ

— Norvegijos Krikščionių Jaunųjų Vyrų sąjungos generalinio sekretoriaus Kils Selm dėka, ir mokytojo Fr. Skério tarpininkavimu, šiais metais Vasario 16 d. gimnazijos 5 moksleiviai buvo vasaros stovykloje Stranheime, prie sostinės Oslo, poilsio. Moksleiviai atsigavo ne tik kūniškai ir dvasiškai, bet buvo dar aprengti nuo kojų iki galvos. Beveik visi po tris pamainas drabužių, apatinių bei viršutinių marškinių ir avalynės dar parsivežė. Taip gausiai dar mūsų mokiniai nebuvo apdovanoti.

Stovyklos vedėjas mokytojui Skėriui raštu pranešė, kad jis džiaugėsi mūsų Vasario 16 gimnazijos moksleiviais, nes jie buvo visur ir visuomet mandagūs, paslaugūs ir tvarkingi. Lietuviukai išsiskyrė iš kitų tautybių vaikų, o jų tenai buvo net iš 12 tautybių. Berniukai dainavo lietuviškas dainas, savo tarpe kalbėjo tik lietuviškai ir žaidė lietuviškus žaidimus. Lietuvos himną net keletą kartų turėjo giedoti. Vėliavų aikštėje plėvėsavo ir mūsų nepriklausomos Lietuvos trispalvė vėliava. Taip kasmet Vasario 16 d. gimnazijos mokiniai reprezentuoja mūsų kultūrą kitų tautų jaunimo tarpe ir parodo pasauliui, kad lietuvių tauta dar yra gyva, kūrybinga ir veržli.

Pirmas vietas gavo 5 klasės mok. Mečionis Vytautas, šuolis į aukštį ir plaukime, 4 klasės mok. Gailius Algirdas, 60 m. bėgime ir sviedinio metime, 3 klasės mok. Pacevičius Algirdas, šuolis į tolį ir 400 m. bėgime Be to, Pacevičius dar užėmė tris antras vietas: šuolį į aukštį, 60 m. bėgime, plaukime. Trečią vietą gavo sviedinio metime. Gailius dar užėmė trečią vietą šuoly į aukštį. Kiti du dalyviai diplomų neparsivežė, bet varžybose dalyvavo.

× **Sol. D. Stankaitytė ir sol. St. Baras** koncertuos lapkričio 30 d. New Yorke, Statler-Hilton viešbučio didžiojoje salėje. Koncertą rengia LB New Yorko apygarda drauge su studentų s-ga.

× **M. N. Prasidėjimo Kongregacijos** rėmėjų susirinkimas įvyks šiandien tuoj po rožančiaus, 7:30 v. v. Marquette Pk. parapijos salėje.

× **Ona Švirmickienė,** 6601 S. Whipple Ave., kaip Liet. Suvalkiečių dr-jai iniciatorė, steigėja ir 25 m. išbuvusi be pertraukos valdyboje, buvo viešai pagerbta per spaudą. Čia norima pažymėti, kad ji priklauso net vienuolikai įvairių d-jų ar klubų.

× **Matilda Skukienė,** 5420 So. Natoma st., Chicago, po 32 metų petraukos, vėl vakarais pradėjo lankyti aukštesniąją mokyklą. Jaunatvėje ji ėjo į Šv. Kazimiero akademiją, bet dėl depresijos ir sunkumų šeimoje 1931 m. mokslą turėjo nutraukti. Dabar vyresnę dukterį jau išleido už vyro, kita duktė jau sekretorė, gi sūnus eina į Šv. Danieliaus par. mokyklą, o pati motina Matilda, anksčiau vakarais kėgliais žaisdavo (bowling), bet nusprendė, kad mokslas daug svarbiau, kaip žaidimai, ir nutarė užbaigti aukštesnę mokyklą, o gal ir toliau mokytis. Imdama ir siuvimą, ji per 3 savaites tiek išmoko, kad pasisiuvo sau dailią suknią.

× **Brighton Parko Nuosavybių Savininkų Susivienijimo** narių mėnesinis susirinkimas įvyks šį penktadienį, spalio 25 d. 7:30 val. vak. Good Fellow's Lounge patalpose, 4458 S. Fairfield ave. Dienotvarkėje: Nuosavybių tvarkymo nuostatų — Open occupancy ordinance komentavimas — pastabų aptarimas ir kt. aktualūs pranešimai.. Kiekvienas narys ir svečias nemokamai gaus tų nuostatų lietuviško vertimo kopiją, kad galėtų asmeniškai smulkiau susipažinti su tuo parėdymu, varžančių nuosavybių savininkų teisę disponuoti savo turtą. Pažadėjo dalyvauti Namų Sav. Tarybos ir apylinkių atstovai ir padaryti savo pranešimus. Kviečiami nariai ir kaimynai gausiai dalyvauti.

Ant 224 kelio ties Berlin Heights, O., pažymėta strėlė rodo kur normaliai būdavo Berlin ežero vanduo. Jis dabar nuseko 28 pėdas. Berlin ežerą nuo išdžiuvimo palaiko Mahoning upė.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ENERGINGA MOTERIS VADOVAUJA SUVALKIEČIAMS

Adelė Burbienė yra ilgametė Suvalkiečių d-jos pirmininkė. Su valkiečių d-jos 25 m. jubiliejaus išvakarėse ji buvo paklausta.

— Kiek metų vadovaujate šiai jubil. suvalkiečių organizacijai?

— Esu jos pirmininkė, regis, jau aštunti metai. Mane kasmet nariai perrenka toms pareigoms. Nežinau, kodėl jie taip daro. Matyt, aš jiems patinku. Jau kelis kartus mėginau pasitraukti, bet vis pasilieku toliau dirbti, nes su tokiais žmonėmis, kaip Suvalkiečių dr-jos nariai, yra malonu pabendrauti, bendrai planuoti ir veikti, nes jie supranta dalyko reikšmę, mielai pritaria, padeda ir bendras darbas tuojau duoda gerus vaisius.

— Ar tiesa, kad jūs nesate pati suvalkietė ir nesate matę to krašto?

— Tiesa, Bet mano mama buvo suvalkietė. Aš iš jos pažįstu Suvalkijos žmones ir jų gyventas vietoves. Be to, daug žinau iš knygų ir kitų asmenų pasakojimų. Aš pati esu gimusi Anglijoje, Silvertown mieste. Maž-

Adelė Burbienė

ne mažą apie poros metų, atsivežė į Ameriką. Mano tėvai buvo emigrantai iš Lietuvos.

— Kodėl vadovaujate suvalkiečių draugijai, nes turite darbo kitur?

— Jau esu sakiusi, kad su suvalkiečiais man labai malonu dirbti. Aš juos myliu, kaip nuoširdžius, energingus ir pastovius narius. Su tokiais galima kalnus nuversti.

— Kurioms organizacijoms jūs dar vadovaujate?

— Brighton Parko Lietuvių Moterų draugijai, kuri neseniai jau atšventė 25 m. jubiliejų. Jos darbai plačiai žinomi lietuvių visuomenei, todėl čia nėra reikalo ir kalbėti. Jos pirmininke esu jau 11 metų, o Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo jau dveji metai. Priklausau ir daugiau organizacijų, kaip narė ar kitose pareigose, bet ne pirmininkė.

— Ką žymesnio draugija atliko ir kokia jos ateitis?

— Sunku viską išpasakoti. Ji pastatė dr. V. Kudirkos paminklą. Kita bus surašyta suvalkiečių draugijos istorijoje. II Pasaulinio karo metu mūsų choras dirbo šalpos darbus. Na šlaičių šelpimui Vokietijoje buvo surinkta $1,000, išsiųsta daug siuntinių, parūpinta efidavitų, duota Raud. Kryžiui pagalba, Lietuvos Tarybai aukos, remta lietuviška spauda ir kt. Tai daugiausiai padarė pačios valdybos ir darbštesni nariai. Man vadovanjant, turėjome pasišventusių darbuotojų ir iš naujųjų ateivių tarpo, kaip trys broliai Vyt., Jon. ir Vit. Utarai, K. Malonis, a. a. A. Markauskas ir kiti. Ateitis yra šviesi ir viliojanti prie naujų darbų ir sumanymų, — baigė pasikalbėjimą Adelė Burbienė, kaip moteris ir pirmininkė tokios skaitlingos ir darbščios organizacijos, kaip Lietuvių Suvalkiečių draugija. **Antanas Gintneris**

LITUANISTINĖS MOKYKLOS IR BENDRI JŲ PASIRODYMAI

ALB apygardos Švietimo komisijos pastangomis, spalio 6 d. Jaunimo Centre, buvo visų esančiųjų Chicagoje ir apylinkėje lituanistinių mokyklų vedėjų ir tėvų k-tų atstovų, bendriems mokyklų pasirodymams, pasitarimas. Gaila, kad nevisos mokyklos atstovaujamos buvo. Džiugu, kad šiame posėdyje dalyvavo ir L. Bendroumenės atstovai Kazys Barzdukas ir Bronius Nainys.

Posėdžiui pirmininkavo Jonas Vedegys. Dienotvarkėje svarstyti bendri lituanistinių mokyklų pasirodymai. Scenoje — lituanistinių dalykų temomis, mokslo metų bėgyje ir baigiant mokslo metus bendra pavasario šventė iškiloje — atskleidimui mūsų liaudies meno grožio.

Mokykloje, šalia pirmaeilių lituanistinių dalykų, raskime kelią ir į bendruomenišką džiaugsmo nuotaiką, iškeldami tautinius papročius, tradicijas ir visa kita, kas bylotų mūsų tautos neužmirštamumą. Visa aptarus, prieta vieningos nuomonės šiuose mokslo metuose ruošti, kaip tradicinius, bendrus mokyklų pasirodymus, L. Bendruomenės globoje.

Susirinkusiųjų pritarimu, mokyklų bendrąjį lituanistinių pasirodymą ruošia ALB apygardos Švietimo k-ja, kuri rūpinasi patalpomis, laiku, programos paruošimu, kantakte su visomis lituanistinėmis mokyklomis ir kitais paruošimui reikiamais klausimais. Pelnas, jeigu jis būtų, numatytas skirti lituanistinių mokyklų išlaikymui.

Mokslo metus baigiant, bendrai lituanistinių mokyklų pavasario šventei, koordinatoriumi buvo pakviestas kaip ir praeitais metais, Juozas Tamulis.

Šventei dainų repertuaro komisijon išrinkti muzikai Juozas Kreivėnas, Faustas Strolia ir Eleonora Zapolienė. Paruoštos dainos bus bendros visoms mokykloms.

Šventės programos dalį paruošia mokyklos atskirai. Būtų gera, kad ši programos dalis nebūtų ištęsta, bet įvairi. Neužmirštini mūsų tautos ir papročiai rugiapiūtė, šienapiūtė, linarovė, subatvakariai, tautiniai žaidimai, šokiai — bobučių dieduku, jaunimo su stilizuotais išėjimais, imitaciniai pratimai, įvairus sportas ir t.t.

J. Tamulis, kaip koordinatorius, numatęs laiką ir vietą, pasikvietęs tėvus, sudarys ūkinę ir technikinę komisiją.

—Pėteraitienė

CHICAGOS ŽINIOS

PLATUS ELEKTRONINIŲ SMEGENŲ DARBAS

Chicagos universitete yra sudarytas Elektrinių Smegenų tyrimo institutas, kuriame yra dvi tokios mašinos ir jos dirba 24 valandas paroje. Tiriamas jų labai platus panaudojimas, pvz. studijuojant hititų kalbą, šėrų biržą, tarptautinę prekybą, psichologiją, žmogaus organizmo metabolizmą, molekulų struktūrą ir t. p.

REIKALAUJA GRIEŽTŲ PRIEMONIŲ PRIEŠ KUBĄ

Regionaliniame Amerikos Legiono veteranų susirinkime Chicagoje kalbėjo iš centro atvykęs JAV legionierių komandierius Daniel F. Foley, reikalaudamas, kad JAV imtųsi griežtų ūkinių priemonių prieš diktatorių Fidel Castro ir, jeigu jos ne atneštų laukiamų vaisių, tai imtis karinių priemonių. Skatino JAV uostus uždaryti tų valstybių laivams, kurios prekiauja su raudonąją Kuba.

VAIKAI NEGALĖS BLŪDINĖT PO 10 VAL. 30 MIN.

Policijos superintendentas O. W. Wilson perspėjo, kad vaikai ir kiti jaunuoliai, kurie "elgetaudami" su savo "trick or treat" lanko namus vadinamos Halloween dienos metu, ketvirtadienį, spalio 31 d., tegalės gatvėmis blūdinėti tik iki 10 v. 30 min. Tą naktį policija ypatingu budrumu dabos, kad nepilnamečiai nesirodytų vėliau nustatyto laiko.

ĮTAMPA DĖL MOKYKLŲ CHICAGOJE

Šiandieną Chicagos negrai vykdo boikotą mokyklų ir daro eisenų į centrines miesto švietimo vadovybės įstaigas, reikalaudami, kad pašalintų superintendentą Willis, paskirtų naujų narių į švietimo tarybą, ir tai tokių, kurie priešingi segregacijai, pašalintų prof. M. McMurin iš komiteto, kuriam pavesta studijuoti Chicagos mokyklų rasinę sudėtį, į rasinių studijų komitetą priimti dr. K. B. Clark ir dr. R. Havighurst, skelbtų moklseivių pasiekimus mokslo gavinius, gautų federalinio iždo paramą mokykloms, kur reikalingas jų darbo plėtimas. Jei šie reikalavimai nebus išpildyti, negrai numato antrą mokyklų boikoto dieną.

ŠIANDIEN PRASIDEDA "ICE FOLLIES"

Daugelio mėgiama dailiojo čiuožimo programa "Ice Follies" šiandien, spalio 22 d., prasideda Chicago Stadium patalpose. Tęsis iki lapkr. 10 d.

KALEDINES KORTELĖS

Christmas Cards

"Drauge" jau galima gauti įvairių kalėdinių kortelių. Dabar jau pats laikas siųsti užsakymus, nes nuo užsakymo iki gavimo praeina apie dvi savaites laiko. Gi prieš Kalėdas paštas būna labai apkrautas, todėl galima pavėluoti su prisiuntimu.

RINKINYS NR. 1

A. Naujų įvairus, gražūs religiniai Kalėdų vaizdai su naujais lietuviškais sveikinimo tekstais, kuriuos specialiai šiai progai paruošė žinomas poetas Kazys Bradūnas. Dėžutėj yra 21 kortelė. Kaina $1.50

B. Lietuvių dailininkų: P. Augiaus, V. K. Jonyno, P. Kiaulėno, J. Pautieniaus, J. Steponavičiaus ir T. Valiaus, seniau išleistų 16 sveikinimo kortelių. Kaina $1.00.

RINKINYS NR. 2

Naujos V. Tubelienės Kalėdinės kortelės specialiai šilko spausdinimo būdu pagamintos su lietuviškais pasišiniais ir sveikinimais. Dėžutėje 10 kortelių. Kaina $1.00.

RINKINYS NR. 3

Dail. Ellen Putris Kalėdinės kortelės trijų rūšių:

1) Naujos žymių pasaulinių menininkų - klasikų Madonų su Kudikiu reprodukcijos. Dežutėje 12 kortelių. Kaina $2.00.

2) Naujos. Jos pačios pieštas "Kalėdų Senelis" su dovanomis. Dėžutėje 12 kortelių. Kaina $2.00.

3) Lietuvos miestų herbai. Seniau išleistos. Dėžutėje 8 kortelės. Kaina $1.50.

RINKINYS NR. 4

Naujų įvairūs gražūs religiniai Kalėdų vaizdai su angliškais sveikinimų tekstais: Madona, Holy Family, Little Angels, Cherub Christmas etc. Dėžutėje 21 kortelė. Kaina $1.00.

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois